

אוי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי בלתי מסלחני בשפה העברית
 העורכה: ד"ר נ. מרטון
 העורר האחראי: דוד ש
 המורה: מורה חדש כ"מ. ח"א. רח' הנגב 11.

שנה מ"ה
 XLV. ERFOLYAM
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Feltöltés szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádas Ltd., Tel-Aviv,
 Hámegév 11. - POB 831.
 Telefon: 31677, 31476

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

A török kormány háromórás rendkívüli minisztertanácsot tartott Ciprusról

Ma minden körülmények között elindítják az élelmiszer-szállítványt a körülzárt Kokkinába fegyveres kísérettel Isztambul, (UPI). — A török kormány három órás rendkívüli minisztertanácsán elhatározta, hogy ma minden körülmények között elindítja az élelmiszer szállítványokat az ostromzár alatt levő ciprusi Kokkinába, mégpedig fegyveres kíséret mellett. A minisztertanács után, amelyen a vezérkari főnök is résztvett, harci készségségbe helyezték a flottát, a légi és szárazföldi haderőt. A flotta egyrészt a délnyugati parton fekvő Mersin kikötőben vonták össze.

Makariosz elnök fenntartja álláspontját, hogy nem engedi meg a török élelmiszerküldemény közvetlen partraszállítását Kokkinában és fegyveresen fog ellentálni ilyen kísérleteket.

Andreasz Areozosz ciprusi kereskedelmi miniszter, aki péntek óta Moszkvában van, tegnap közölte, hogy a hét végén kezd meg tárgyalásait a szovjet katonai segélyről. A miniszter levelet hozott Makariosz elnöktől Nikita Chruscsev miniszterelnöknek, aki pénteken fogadja.

Golda Méir: Nem szabad napirendre térni az arab államfők fenyegetései fölött

A világ népeinek saját elrettentő erejükkel kell kiegészíteniük Izráel védelmi erejét — Keating new-yorki szenátor az arab menekültek felhasználásának megakadályozását követeli az amerikai kormánytól

Golda Méir külügyminiszter tegnap a Kol Jiszráelnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a világ államférfiiban tudatosabb kell tenni azokat a veszélyeket, amelyeket az alekszandriai csücsértekezlet fenyegetései váltanak ki. — „Nem szabad napirendre térni” — mondotta — az arab államfők tárgyalásai felett és nem tehetünk úgy, mintha mindaz, ami Alekszandriában elhangzott, csak üres szóbeszéd volna. Türelmetlen az, hogy az UNO 13 tagja közös nyilatkozatban adja tudtul, miszerint alapvető közös célkitűzésük az UNO egy másik tagállamának elpusztítása.

A külügyminiszter véleménye szerint Izráel viszszerellettentő ereje, amely elriasztja az arabokat a háborútól, két részből áll. Az egyik a nép és az ország védelmi ereje, míg a másik a világ közvéleményének az

a válasza, hogy nem lehet napirendre térni az arab fenyegetések felett. A világ népeinek ezzel kell kiegészíteniük Izráel tényleges védelmi erejét és saját elrettentő erejükkel kell segíteniük Izráelt — mondotta a külügyminiszter.

New-York (Reuter). — Kenneth Keating, New-York állam republikánus szenátora táviratban fordult Dean Rusk külügyminiszterhez azzal a követeléssel, hogy az amerikai kormány tegyen lépéseket annak megakadályozására, hogy az arab menekülteket Izráel

elleni támadásra használják fel. Keating szenátor, aki a novemberi választásokon Robert Kennedy demokrata párti jelölttel kerül szembe, tegnap közölte a sürgöny szövegét. „Követelem, hogy kormányunk minden szükséges lépést megtegyen annak megakadályozására, hogy a palesztinai menekülteket Nasszer agresszív terveinek elősegítésére vessék be” — táviratozta a szenátor a külügyminiszternek. Keating szenátor kijelentette, hogy az arab csücsértekezlet határozata a „palesztinai hadsereg” léte-

sítéséről Izráel megsemmisítésének céljából veszélyezteti a közelkeleti békét. Fennáll az a veszély, hogy az Izráel elleni támadás az egész világot fegyveres konfliktusba dönti, ha nem tesznek idejében megfelelő lépéseket ennek megakadályozására — mondotta a szenátor.

London (STA). A Times tegnapi cikkében azt írja, hogy az arab csücsértekezlet határozatait a gyakorlati végrehajtás fogja próbára tenni. Be kell várnunk, hogyan hajtják végre a Jordán-források elvezetését és a többi határozatot. Az elmúlt húsz év tapasztalatai alapján erős fenntartással kell fogadni az arab nyilatkozatokat, de az is lehetséges, hogy az arabok most már lassan-lassan haladást érnek el.

Fejszál emir és Nasszer megállapodott Szalal jemeni elnök leváltásáról

Szaudia egyelőre nem ismeri el a köztársasági kormányt, de beszűnteti az imám finanszírozását — Egyiptom és Szaudia közvetíteni fog a háború befejezése érdekében

Alexandria (Reuter, IFP, UPI). — Fejszál emir szauidai régens és miniszterelnök tegnap Abdul Nasszerrel tartott zárótárgyalások után kijelentette, hogy Szau dia egyelőre nem fogja elismerni a jemeni köztársasági kormányt. „Számos ország létezik anélkül, hogy kormánya elismerést nyerne” — válaszolta Fejszál emir az újságírók kérdésére, hogy vajon későbbi időpontban várható-e Szalal marsall kormányának elfismerése? Jólértesült hírforrás szerint, Fejszál ragaszkodott ahhoz, hogy

amíg Egyiptom nagy hadsereget tart fenn Jemenben, nem lehet szó a köztársasági kormány elismeréséről Szaudia által. A szauidai régens az arab csücsértekezlet után Alexandriában maradt, hogy külön tárgyaljon Nasszerrel a két éve folyó jemeni polgárháborúról. A vasárnap három órás tárgyaláson hír szerint azt hangoztatta, hogy

a maga részéről ő tartotta a megállapodást az UNO-val és beszűntette az imám csapatainak támogatását, míg Nasszer volt az, aki felborította az egyezményt és ahelyett, hogy visszavonta volna csapatait, még jobban megerősítette jemeni hadseregét.

Ennek ellenére Fejszál emir tegnap kijelentette, hogy Nasszerrel folytatott megbeszélésein „sikertült megegyezést létrehozni olyan lépésekről, amelyek lehetővé teszik Jemennek a szilárdság és haladás elérését”.

A sajtóértekezleten Fejszál emir azt is közölte, hogy Szaudia most már jóváhagyta a „palesztinai lét” deklarációját, melyet eredetileg ellenzett. Fejszál azt magyarázta, hogy ennek formális okai voltak és Szaudiának nincsenek elvi kifogásai az ellen, hogy Palesztina létezését formálisan is megerősítsék. A régens nem említette, hogy az ellenvetéseknek mindenek előtt személyi okai vannak, mert a szauidai kormányának súlyos kifogásai vannak Ahmed Sukeiri ellen, akit az alexandriai csücsértekezlet a palesztinai

arabok vezetőjeként ismert el. Sukeiri, ki 1948-ig Akkón működött mint ügyvéd, évekig Szaudia delegátusa volt az UNO-ban, de aztán Szau dia király elcsapta és kiutasította az országból. Su-

keiri ugyanis az UNO-ban teljesen önálló politikát folytatott és nem követte kormányának utasításait, amit mai napig sem bocsátottak meg neki.

Arra a kérdésre, vajon (Folytatás a 8-ik oldalon)

Hajlé Szelasszié etiópai császár Teheránba érkezett

Perzsi látogatása után Budapestre, majd Bulgáriába és Jugoszláviába utazik

Teherán (Reuter). Hajlé Szelasszié etiópai császár tegnap a perzsa sah vendégként hivatalos látogatásra Teheránba érkezett. A repülőtéren Riza Pahlevi sah, Chászán Ali Manszur miniszterelnök, a kormány tagjai, tábornokok és vezető közel 100 ember fogadták a magasrangú vendéget.

térről Teherán főterére hajtott, ahol a polgármester átnyújtotta a nébusnak a főváros szimbolikus aranykulcsát. Hatalmas tömeg állt a etiópai császárt és a sahot.

Hajlé Szelasszié három napot tölt Teheránban és onnan Budapestre indul hivatalos látogatásra, majd Bulgáriát és Jugoszláviát keresi fel.

A két uralkodó a repülő-

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy drága feleségem, anyánk, nővérünk

Szirá-Sarolta Klein (szül. Katz)

(Sibiu-Loamnes—Náhária)
 életének 67-ik évében elhunyt.
 A gyászmenet ma, szeptember 15-ikén délelőtt 10 óra 45 perckor indul a Hagáná-utca 16. alatti gyászszobából a náháriai temetőbe.
 A GYÁSZOLÓ CSALAD

Felejtethetlen férjem, apánk, nagyapánk, testvérünk

Pollatsek Henrik 77 Arad — Gurahonc

SIRKÓAVATASAT
 csütörtökön, szeptember 17-ikén délután 5 órakor tartjuk a Zichron-Méir-i temetőben. — Külön autóbussz indul délután 4 óra 30-kor Ené Brákból a Rabbi Akiba utca 124 szám alól.
 A GYÁSZOLÓ CSALAD

Megboldogult, drága felejtethetlen férjem, fivérünk

Weisz Béla 77

Sátorajuhely — Kirját-Motzkín
 slosimján tartjuk SIRKÓAVATASAT a khayat-beachi temetőben, szept. 17-én, csütörtökön d. u. 1/5-kor. — Találkozunk a temető főbejáratánál.
 Felesége: Bözsi

Klein Pista és családjának a feleség és anyja

elhunyt a föltti mély gyászában őszinte részvétét fejezi ki a „Háboček” garázs Chedera

AZ ELSŐ SZÓFIAI GÖRÖG NAGYKÖVET ÁTNYUJTOTTA MEGBIZÓLEVELÉT

Uj fejezet a két szomszédország kapcsolataiban

Szofia (IFP). Görögország első bulgáriai nagykövete a második világháború óta, Fadun Kabalieratov tegnap átnyújtotta megbízólevelét Georgij Trajkovnak, a bolgár nemzetgyűlés elnökének. A szertartáson jelen volt Iván Bácsév külügyminiszter is.

Bemutatkozó beszédében az új nagykövet kiemelte, hogy a júliusban megkötött bolgár-görög egyezmény új fejezetet nyitott meg a két

ország kapcsolataiban. A társadalmi, illetőleg kormányzati rendszer különbsége nem képezhet komoly akadályt a két szomszédállam normális kapcsolataiban — mondta a nagykövet.

Trajkov elnök válaszában azt hangsúlyozta, hogy a két ország közötti egyezmény békés légkört teremt, elősegíti az együttműködést és a kölcsönös bizalmat a Balkánon.

IZRÁEL 55 MILLIÓ DOLLÁRRA AKARJA EMELNI AMERIKAI EXPORTJÁT

Szapir miniszter beszéde a san-franciscói világtalálts „izráeli napja” alkalmából

San Francisco, (STA). — Pinchász Szapir pénzügyi, kereskedelmi és ipariügyi miniszter a san-franciscói világtaláltsáson az ott meg tartott „izráeli nap” alkalmából mondott beszédében kijelentette, hogy Izráel ezévből 53-55 millió dollárra akarja emelni Amerikába irányuló kivi-

telét a multévi 47 millió dollárral szemben. Az export növekedése dacára Izráel külkereskedelmi mérlegének nagy deficitje képezi az ország legsúlyosabb problémáját. Így Amerikából mondott beszédében Izráel négyezer annyi vásárolt, mint amennyit oda kivitel.

A rendkívül népszerű és tágas izráeli pavilonban 60 ezer látogató járt a mintavásár hétvégi megnyitása óta és úgy hiszik, hogy a kiállítás tíz napja alatt 300 ezerre fog növekedni a látogatók száma.

ESKOL miniszterelnököt megoperálták

Lévi Eskol miniszterelnök tegnap reggel szemüvetét cserélt át a jeruzsálemi Hadassza egyetemi klinikán, amelynek során hályogot távolítottak el a jobbszeméről. Az operációt Jicchák Michelson és Jákov Landau szemészprofesszorok végezték. Az egyetemi klinika tegnap esti jelentése szerint a miniszterelnök állapota ki-elégítő.

FISCHERÉKNEK, Rison-Lecion, Rothschild 60 sz. a., „PEER” parfüméria — kozmetika

szeptember 17-iki megnyitásához sok szerencsét kívánunk ROTHAUZERÉK

Megnyitott a katolikus világzsínat

Vatikánváros (Reuter és UPI). VI. Pál pápa tegnap megnyitotta a katolikus világzsínat harmadik ülését, amelynek célja az, hogy kibővítsék a püspökök hatalmát, de fenntartják a pápa felsőbbségét.

A zsínat köreire hívatkozva, az United Press sajtóiroda azt közli, hogy a közel napokra egyezmény megkötése várható a magyar kormány és a katolikus egyház között. Ebben a keretben nagyobb vallási szabadságot biztosítanak a magyar katolikusoknak és megoldják a Mindszenty József hercegprímás problémáját is, aki 1956 óta Amerika budapesti követségén tartózkodik.

ÖSSZEOMLÓTT A DÉL-VIETNÁMI PUCCS

Nguyen Khan tábornok ismét átvette a miniszterelnöki tisztviséget, de demokratikus kormányt kell létrehoznia

Saigon (UPI, Reuter). — A dél-vietnámi puccs rövid életű volt. Nguyen Khan miniszterelnök tegnap reggel visszatért a fővárosba és ismét kezébe vette a hatalmat. Kiderült azonban, hogy a fiatal tábornokok csoportja, amely megbuktatta az előző napi puccsot, megszabta az árát a segítségért. Közölték, hogy Khan nak azonnal ki kell bővítenie kormányát és meg kell mutatnia, hogy tud uralkodni. Erre két hónap időt szabtak meg neki.

Ezzel egyidőben kiűjtették a diákok diáktüntetését. A diákok egyrészt ugyan a puccsvezetők ellen tüntetett de a tömeg jórésze azt követelte, hogy Nguyen Khan szüntesse meg a katonai diktatúrát és létesítsen demokratikus kormányzatot.

Nguyen Khan helikopterrel tért vissza arról a repülőszínról, ahol az éjszaka óta tüntető, miközben tárgyalások folytak a puccsvezetők és a kormányhű tábornokok között. Ennek

A Menasse-patakot bekapcsolják az országos vízhálózatba

Bét Netufánál még az esőzések beállta előtt akarják befejezni a két nagy vízgyűjtő medence építését

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). — Az országos vízhálózatba bekapcsolják az úgynevezett Menasse-patakot és a napokban hozzálatnak a „Náchál Menássé” elnevezésű terv gyakorlati megvalósításához — közölte a Meko-rot társaság szóvivője.

A „Menássé terv” a parti sáv központi részében — Párdész Cháná, Benjámina és Készária környékén — az Ada, a Barakán és Tamilin vádik esővizének felfogásából áll, amelyet földalatti medencékben akarnak tárolni. A homokbuckás területen megkezdtek a bekötő utak építését és a fűrészi munkálatokat, amelyeknek elvégzésére az ideai költségvetésben egy millió forintot irányoztak elő.

A tervet többéves részletekben valósítják meg és elkészülésével az országos vízvezeték készlete évente mintegy tízmillió köbméter vízzel fog gyarapodni.

Egyébként a bét nótufai két nagy gyűjtőmedencében lázas ütemben folyik a munka, hogy azok megépítése még az esős évad beállta előtt elkészüljön.

Egyidejűleg a jelenlegi költségvetési év folyamán elkészülnek a medencék mentén épülő szűrő- és szabályozó állomások is.

A két gyűjtő- és tisztítómedence mintegy hatmillió köbméter vizet fog tárolni az esetre, ha az országos vízvezetékben bármilyen technikai fennakadás történne. Az 1200 dunámra kiterjedő két medence kotrási és betonozási munkálatain jelenleg 30 főnyi

technikai személyzet és 500 munkás dolgozik és költségei 14 millió fontot tesznek ki az év végéig.

A fedetlen csatornába folyó víz a bét-nótufai medencétől délre ömlik át a földalatti csatornába. Ezen a ponton, ahol klórral tisztítják meg, sótartalma literenként 335 milligramm, de Ros Háájinba érve a sótartalom 250 milligrammra csökken és a víz alkalmassá válik az öntözésre.

Kábítószer csempésző beduinokat fogott el a rendőrség

A gyanús tender sofőrje kidobta a hasis-csomagot a kocsiból

A déli körzeti rendőrség, amely erélyes akciót kezdett a csempész-bandák ellen, tegnap hajnalban felkutatott egy gyanús tendert, amelyet egy beduin sofőr vezetett. A rendőrök észrevették, hogy a vezető egy csomagot dob ki az útra és amikor felbontották azt, abban 1080 gram kábítószer, valószínűleg hasis találtak. A sofőrnél egy alighanem csempészett új tranzistor is volt.

Valószínűnek tartják, hogy mind a hasis-csomag, mind a tranzistor minta-szállítmány volt az ország északi részében levő kereskedők részére. A rendőrség letartóztatott két beduin férfit és egy nőt, akik a csempész bandához való tartozással gyanúsítanak.

Mint jelentették, pénteken a rendőrség ezen a vidéken ötszáz tranzisztort kobozott el csempészekről.

Nyolctagu küldöttség utazik Bonnba a náci bűnök elévülése elleni intervencióra

A nyugat-német igazságügyminiszter szept. 29-ikén fogadja a delegációt

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). Tuvia Friedmann, a náci bűnöket kutató dokumentáris iroda igazgatója a jövő héten nyolctagu küldöttség élén Bonnba utazik, hogy a nyugat-német igazságügyminisztertől az elévülési törvény hatályon kívül helyezését kérvenyezze.

Mint ismeretes, a nyugat-német törvénykezés szerint a háborús bűnök 20 év letele után elévülnek, ami azt jelenti, hogy az eddig el nem fogott náciügylők ezreinek 1965 május 5-ike után nem kell többé félniük büneikért Nyugat-Németországban.

A küldöttséget, amely

lágér-viseit személyekből, különböző európai országok dokumentációs irodáinak vezetőiből és egy híres történészből áll, szeptember hó 29-én fogadja a bonni igazságügyminiszter.

Elutazása előtt Friedmann felhívást intézett a Jád Vásém igazgatóságához hogy az intézet 50 főnyi személyzetét és óriási dokumentációs anyagát állítsa a náci bűnösek elleni kutatómunka szolgálatába. Az 1965 május 5-ike előtt benyújtott és megfelelő tanúvallomásokkal alátámasztott feljelentések alapján még meg lehet indítani a bünygi eljárást a náci bűnösek ellen. Friedmann egyébként most

571 feljelentést visz magával különböző háborús bűnösek ellen, akiknek ügye nem évül el a terminus lejártá előtt, ha a nyugat-német ügyészség megindítja ellenük az eljárást. De a ludwigsburgi és a stuttgarti ügyészség, amelyeken a háborús bűnösek ügyét kezelik, fokozatosan feloszlítják a nem tesznek erélyes lépéseket az elévülési törvény hatályon kívül helyezésére, — mondotta Friedmann, aki a Kneszet sürgős intervencióját is követelte ez ügyben.

A továbbiakban Friedmann közölte, tárgyalásokat folytat Willy Brandt nyugat-berlini polgármesterrel abban az irányban, hogy a hírhedt Wannsee-konferencia színházát engedjék át a zsidó szervezeteknek, amelyek a háborús bűnök múzeumává tervezik azt alakítani. Mint ismeretes, ebben a házban folyt le 1942 január 20-án a hírhedt wannseei konferencia, ahol a náci rezsim vezérekara elhatározta a zsidókérdés „véglegs megoldását”.

A berlini városháza állítólag hajlandónak mutatkozik az épület átengedésére, de biztosítékokat kér a ház és a leendő múzeum megfelelő karbantartására.

A berlini városháza állítólag hajlandónak mutatkozik az épület átengedésére, de biztosítékokat kér a ház és a leendő múzeum megfelelő karbantartására.

SZEMELYI HIREK

Dr. Michael Siver professzor, aki a múltban a Weizmann-intézet előadója volt, most pedig az amerikai Harvard egyetem műszaki kutatóosztályának professzora, rövid látogatásra hazazérkezett és előadásokat fog tartani a jeruzsálemi egyetemen.

Dr. Jehosua Mázor, a Bné Brit szervezet izraeli elnöke visszaérkezett Európából és amerikai körútjából.

Ugyancsak tegnap jött haza külföldről A. Ariéli, az állami jövedelmek volt elnöke, aki Európában és Amerikában járt.

HIREK

ELOFIZETESI DIJA HAVONTA 6.— IL. Tel-Aviv POB 831. Fiökkiadóhivatások:

HAIFA:
Grünberger
Schapira 13, tel. 62453
Irodai órák után:
Tel. 527010.
JERUZSALEM:
Landau
Javec 7 Tel. 26046.
Erdős
Javec 7., Tel. 26046.

Vallási dolgok

A vallási kényszer ellen küzdő liga nagy akciót bonyolított le szombat délelőtt Bét-Jámban. Lelkes fiatal emberek megszólították a járó-kelőket és kérték őket, hogy írják alá memorandumukat. Hogy ezuttal mi volt a memorandum témája, azt nem sikerült e sorok írójának megtudni, mert csak elhaladt ott, ahol az aláírások folytak. Ezzel szemben az alábbi párbeszédet alkalmunk volt végighallgatni.

— Egyetért velünk uram?
— Kérde az egyik aktivista egy negyvenes, jóbrázatu férfitől.

— Teljes mértékben egyet értek önökkel — feleli komor megfontoltsággal az agitáció puhító hatására a férfi.

— Akkor legyen szíves írja alá a memorandumot.
— Így a liga embere.

— Nem tehetem — hangzik a válasz.

— No, de miért ha egyszer egyetért velünk?
— Mert szombaton nem írok...

— A „KEREKASZTAL, A VALLÁS KÉRDÉSEBEN” a ros-hásánai számban megrendezett szimpózium résztvevőinek további hozzászólását technikai okokból nem a mai, jom-kipur számban adjuk — amint eredetileg közöltük, — hanem a következő pénteki, szeptember 18-iki számban. Kérjük emiatt az olvasók elnézését.

— A Szochnut két osztályfőnökét fogadta az államelnök. Zálmán Ságár államelnök tegnap fogadta Mose Eremet, a Szochnut klita-osztályának főnökét. Ugyancsak kihallgatáson jelent meg Sázár elnöknel Cvi Luria, a Szochnut szervezési osztályának főnöke.

* Vegyen ajándékba egy szép hanglemez, vagy a magyarul megjelent Exodust. Allenby könyvtár, Tel-Aviv, Allenby tizenegy.

— Délután félháromkor megszűnik az autóbuszforgalom. A Dán közlekedési kooperatíva közölte, hogy ma a szokottnál nagyobb számú autóbust állít forgalomba Tel-Aviv körzetében. A cél az, hogy az ünnep előestéjén zavartalanul bonyolítsák le a forgalmat, minthogy az autóbuszforgalom délután félháromkor megszűnik és csak másnap este félhétkor kezdődik újra.

* FEJLŐDŐ ÜGYNÖKSÉG KERES textilmérnököket és szakértőket, akik értenek a fonási és/vagy kővási nyersanyagokhoz. Írásbeli ajánkozás: T.A., POB. 1995, vagy telefonon, 61213.

— Immanuel Gelbert meghatalmazott követé nevezték ki Nigerbe. Hivatalosan közölték, hogy Immanuel Gelbert, Izraeli rendkívüli és meghatalmazott követévé nevezték ki Nigerbe. Gelber, aki Bécsben született 1917-ben, Jeruzsálemben végezte közép- és főiskolai tanulmányait. A második világháború alatt a zsidó brigádokban szolgált, majd később ezredesi rangban a hadsereghez került. Gelber, aki nős és két gyermek atyja, 1963-64-ben egy kongói fahántoló üzem igazgatója volt.

— Országúti baleset. Natanjai tudósítónk jelenti: Jehuda Gurami teherautósófor a Bét Jánáj út-keresztződésnél összeütközött Grüntzmann Jehuda 38 éves Párdesz Cháná-i lakos gépkocsijával. A karambol következtében a magánkocsi egyik utasa, a 20 éves Tova Bracha megsebesült. A sebesült leányt a Méir kórházba szállították.

— Tagad a feleséggyilkossággal vádolt férj. A tel-avivi törvényszék hétfőn kezdte meg a 46 éves Jehuda Mordecháj ötnéperének tárgyalását, akit azal vádolnak, hogy június 14-én meggyilkolta Chana nevű 33 éves feleségét. Minthogy a vádolt tagad, védője arra kérte a törvényszéket, folytasson bizonyítási eljárást és kezdje meg a tanúk kihallgatását.

Értesítjük t. vevőinket, hogy ma érev jom-kipurkor üzletünk 11 óráig van nyitva. Szombat este, valamint a következő szombat este 7-9-ig nyitva tartunk.

מגזר חתימה טובה

MERKÁZ HÁÁVÁZ

T.A., Hásáron-u. 21.

(Tácháná Merkázitnál, Mizra-chi bankfiókkal szemben)

Telefon: 33769

— Tovább kutatnak a Herziáról eltűnt 15 éves leány után. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást a szellemileg visszamaradt Iláná Chámámi 15 éves lány után, aki ez év augusztus 6-ikán eltűnt a herziári Náchlát Adá-negyedben levő lakásukról. Az eltűnés okával kapcsolatban két verzió lehetséges: hogy a lány alvilági személyek hálójába került, vagy pedig megszökött egy izraeli arabbal és annak a falujában tartózkodik.

* A temesvári Zsidó Ligeum országos találkozója iránt óriási érdeklődés nyílt vanul meg. A találkozót szeptember 23-án, szerdán délután 5-8 óra között tartják meg Jeruzsálemben, a Héchal Slomó (országos rabbinátus) palota nagytermében (Hámelech George ut 58). A kuratóriumi tagokon kívül, részt fognak venni az itt élő tanárok, volt tanítványok családjaikkal együtt. Azonkívül az összes temesváriak készülnek találkozni az új olékkal ezen a találkozón.

Fiatalabb elarusítónót

továbbá TANULÓLÁNYT keres nyelvtudással, csak egész napra

FEMINA illat szertár, TEL-AVIV, Allenby 44

— Vak telefonkezelőt alkalmaztak Ofakimban. Az ofakimi munkástanács rövid idővel ezelőtt telefonistaként alkalmazta Jehuda Gábáj, 21 éves vak fiatalembert, aki gyermekkorában vesztette el szemévilágát és a jeruzsálemi vakok otthonában nevelkedett. A munkástanács a beér-sévi város házában végrehajtott sikeres kísérlet nyomán határozta el a vak fiatalember foglalkoztatását. Feleletesei szerint Jozséf Gábáj kifogástalanul végzi a munkáját.

— Repülőgép szerelési tanfolyam Luddon 14 nigériai tanuló részére. A luddi repülőgépipar üzemből vasárnap négyhónapos repülőgép-szerelő tanfolyam nyílt 14 nigériai növendék részére. A kurzust T. Ivanir, a repülőgépipari üzem oktatási osztályának főnöke vezeti és azon a növendékek gyakorlati és elméleti oktatásban részesülnek. A tanfolyamot a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium nemzetközi kapcsolatokat ápoló osztályai rendezik.

— Rendőrségen végződt a mulatozás. Tudósítónk jelenti: A Natanjai melletti michmoreti „Náchál Alexander” halászvendéglőben egy eszevesztett költekező fiatal fiúra lett figyelmes a személyzet. Értésítették a rendőrséget, amely őrizetbe vette az alig 16 éves mulatózó, Kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy jeruzsálemi és a múlt héten betört egy ottani üzletbe, ahonnan mintegy 1500 fontot zsákmányolt. Megmódozása alkalmával már csak száz és egyhétven fontot találtak nála, a többit elmulatta.

* „Hadash” 22 éve vezet! „Hadash”-nál olvasni élvezet! „Hadash”, Hajar-kon ötvenkilenc. Tel. 59684.

— Nyolcas bármivá-ünnepepsz Kirját Gáton. A kirját-gáti kultúrházban, vasárnap este számos meghívott vendég jelenlétében tartották meg nyolc fű bármivá ünnepepsz, amelyet a helyi munkástanács rendezett. A gyerekek szülei olyan Hisztadrut tagok, akiknek nem áll módjukban külön ünnepepsz rendezni. A munkástanács elnöke, G. Lalus tefilint, imakönyvet és tálszt osztott szét a bármivá gyerekeknek.

* A HAIFAI SZEMLE új számában Arnstein Sándor, Bálint Ferenc, Jehosua Ben Jicchák, dr. Buk Mirjam, Deutsch László, dr. Engelberg Dezsó, Forrai László, dr. Grotto Mose, Györi Árpád, Hoffmann Ernő, dr. Árje Kaddar, dr. Kertész Andor, Kronovitz Edit, Láránt Klári, Löwenkopf Kálmán, Munkácsi Noémi, Ornstein Lajos, Patai Edit, Pollák Mirjam, Rössel Mordecháj, Vámos Leó, dr. Weinstein Gyula, Weiss Reska és dr. Weissburg Chájim új írásait olvashatja. Szerkeszti: Árje Kaddár.

— Hatlagu család gyomormérgezést kapott a falafeltől. Mose Saul herziári lakos feleségével és négy gyermekével a sávivi síkban negyedben falafelt vásárolt. Néhány órával később az egész család rosszul lett az elfogyasztott falafeltől és a mentőket kellett kihívni, akik be szállították őket a tel-hásoméri kórházba. Nyomban gyomormosást hajtottak végre rajtuk és sikerült őket megmenteni az életnek. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy mi okozta a mérgezést. Arra gyanakodnak, hogy a keverék, amiből a gombócokat készítették, nem volt friss és az okozta a mérgezést.

• INGYEN LAKAST NYÚJTOK külön szobában Rámát-Gában, esekély, könnyű munkáért, közrekoru bútynekek. T.A., 94, 45083.

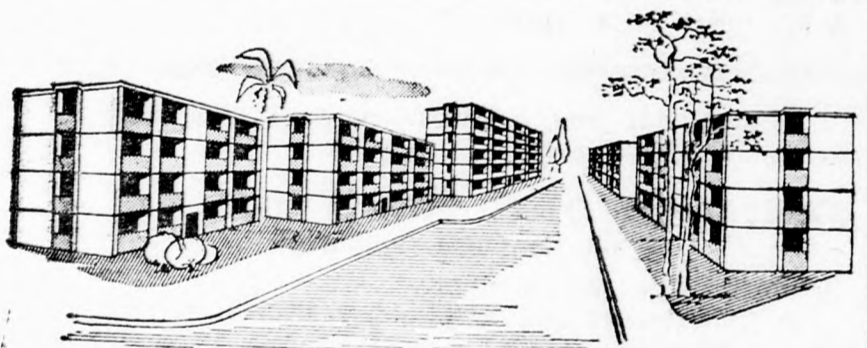
— Nyoma veszett egy áskeloni fiúnak. Max Szabach 15 éves áskeloni fiú szülei jelentették a rendőrségen, hogy gyermekük ros-hásáná napján elhagyta Simson-negyedbeli lakásukat és azóta nyoma veszett. A szülők nem tudták magyarázatot adni arra, hogy mi készítethette fiúkat otthonának elhagyására.

* Megbízható kóser étrog Ungár Majsenál kapható, T.A., Allenby nagytemplomnál.

— Plovdivban megnyílt a nemzetközi vásár izraeli pavilonja. A bulgáriai Plovdivban folyó nemzetközi vásáron vasárnap este Tódor Zsvikov miniszterelnök és Ivan Endinov külügyminiszter, továbbá a kormány más tagjai és számos meghívott jelenlétében nyitották meg az izraeli pavilont. A vendégeket Cvi Avnon izraeli nagykövet és Gád Anoch, valamint Avrahám Talmor a pavillon vezetői fogadták.

BODOR ORTOFEDIA Tel-Aviv, Ben Jehuda 48/a. Telefon: 227460.

Fűzők, sérvkötők, mellprotézis, betétek, eredeti svájci gumiharigányak.

קרית ישמח משה
מיטוהו של כיק האדומיר מסאבוה בני חגניה יצר ליפא טייטלבוים שלישי

Hódolatteljes üdvözet mesterünknek

Örömmel és nagybecsüléssel köszöntjük urunkat, mesterünket, tanítónkat, a szenteletűek diszt, Izrael népének szerelmest, a Tóra és jámbor cselekedetek betartóját, a Jizmách Mose település és jesiva megalapítóját,

rabbi Chananja Lipe Teitelbaumot családjának szent országunkba való allijázása alkalmából,

amellyel megvalósult vágya, hogy családjával együtt hivei között éljen Jizmách Mose faluban. Adja a Mindenható, hogy egészségben, dicsőségben vezethesse hiveit, láthassa a helység virágzását, a Tóra forrásainak és a chászidizmusnak terjedését az egész környéken. Az Eg aldása legyen rajta és családján.

בגזר חתימה טובה
A helység lakói A helység vezetősége

A T A D Ó azonnalra, KULCSPENZÉRT
nagy üzlethelyiség forgalmas központban.
Kirakat és bejárat a Háácmaút- és Hánámál-utcaról is.
Fővebbet Grünberger hirdető- és jegyirodában, Haifa, Shapira 13.
Tel. 62453 és 527010.

Joi
Egy egy lalkozik a kel, amely nap. Akk nevezhettté váló szent A jelzők tudta min lyik napra Mondja rába"-nak nak, is bójtnék meg népünk monda. Tag". Jos ünnepe"-t novitz). Ez a tr az engesz szolgálato vabbá a bójtre vo kat. Chájim eur Háta hogy a n minden lett szü hogy nin nélkü, ú térés nél dolattal, lyet az el megboctá letó vall barátokoz szen ha be esik, sülyedni eszerint hat meg lajdonth tulajdons Ahol tel és az e merészt, megtérés. Az ók ban már térés fej má. A fécia va mint egy megtérés azonban ne csupa — mond Hátalmú. A pró metzet: zám, ug való, ek szaggass ket és n jetek m hoz, a ti kegyelm hosszan szeretet. Az el dékot K midón gyobb a sem hó (M. I.4.) Menás Júda ki elvetem gyalok ísait, lánaja a meg ig Ura, az ványt a telyben, hetne a lette nek a N gadom elzárom szándék az lste könyörg Boldo keztek, — térjel. Az Or kj egye sem, m kapuk den idő lépni, b Felvit gel — a népe kérdezt játok. hát meg tek. De a erre az „Aki az zem és terek, megint nem ad térésre. kipur ilyen há tára.”

Jom-kipur — a megbocsátás napja K O L N I D R É

Irta: Löwenkopf Kalmán

Egy egész traktátus foglalkozik a mai ünnepünkkel, amelynek neve „Jomá”. Akkoriban csak úgy nevezhették ezt a nagy, kiemelkedő napot, hogy nap. A jelzők idővel elmaradtak, tudta mindenki, hogy melyik napról van szó.

Mondja a Talmud „Jomá rabá”-nak és „Comá rabá”-nak, nagy napnak, nagy böjtnapnak is. A galúti gazdamester „Hosszú nap”-nak nevezte, vagy „Langer Tag”, Josef Flavius „A böjt ünnepe”-nek nevezi. (Tsernowitz).

Ez a traktátus nagyrészt az engesztelőnap templomi szolgálatot tartalmazza, továbbá a megtérésre és a böjtre vonatkozó szabályokat.

Chajim Tsernowitz „Kipur Hátálmud”-jában írja, hogy a megtérés gondolata minden vallásnál meg kell születessen. Valamint, hogy nincs hit imádkozás nélkül, úgy nincs hit megtérés nélkül. Azzal a gondolatokkal, hogy a bűn, amelyet az ember az Isten ellen elkövetett, nem talál megbocsátásra soha, az illető vallás követője nem várhatkozik meg, mert hiszen ha valaki egyszer bűnös, az csak tovább fog süllyedni a bűn fertőjébe és eszerint soha sem tisztulhat meg. Az ember nem tulajdoníthat ilyen kegyetlen tulajdonságot az Istenének. Ahol tehát hitet vallunk és az elkövetett bűn elismerését, ott megtaláljuk a megtérés reményét is.

Az ókori zsidó irodalomban már ott találjuk a megtérés fejlett, fenséges fogalmát. Az egész zsidó próféta világában nem egyéb, mint egy hosszu felhívás a megtérésre. Ez a megtérés azonban szívből fakadjon, ne csupán szinleges legyen — mondja tovább a „Kicur Hátálmud” szerzője.

A próféta is erre figyelmeztet: „Térjétek meg hozzám, ugymond az Örökkévaló, és szívvel... szaggassatok meg szíveteket és ne ruhaitokat és térjétek meg az Örökkévalóhoz, a ti Istenetekhez, mert kegyelmes és irgalmas Ő, hosszantűrő és bőséges a szeretetben.” (Joel 2.12-13).

Az első megtérési szándékot Káinnal találjuk, amikor felkiáltott: „Nagyobb az én bűnöm, mintsem hogy elviselhetném.” (M. I.4.10).

Menaséról szól a Midrás, Júda királyainak eme legelvetemedtejtérő. Az angyalok betörték az ég nyílásait, hogy ne érjen az imája a Teremtőhöz, majd meg így szóltak: Világ Ura, az az ember, aki bálványt állított fel a Szentélyben, vajon azon segíthetne a megtérés?! Azt felelte nekik a Szent, aidas-sék a Neve: Ha el nem fogadom a megtérését, ezzel elzarom minden megtérni szándékozónak az útját! És az Isten meghallgatta a könyörgését.

Bollogok, akik nem vétkeztek, akik meg vétkeztek — térjenek meg, (Szuká 53). Az Örökkévaló nem zárja ki egyetlen teremtményét sem, mindenkit befogad, a kapuk nyitva állnak minden időben és aki be akar lépni, beléphet.

Felvirrad Izraelre a reggel — hozta hírül Jezsajas a népeknek. — De mikor? — kérdezték. — Amikor akarjátok. — Ki akadályozza hát meg? — A megtérésetek.

Mennyivel magasabban áll a megtérés fogalma a zsidóknál, mint minden más felekezetenél. „Az olyan bűnök, amelyeket az Isten ellen követtünk el, megbocsátatnak, de az embertársaink ellen elkövetett bűnök csak akkor bocsátatnak meg, ha embertársunkat előbb kiengeszteljük.” Ezzel a zsidóság az emberi érték elismerésének legfenségebb fokáig jutott. Mintegy csökkentette, úgyzólván, a Teremtő hatalmát és átvitt a hatalmából a hűből-vérből való emberre.

Rabbi Akiva mondta: Bol dog vagy, Izrael, ki előtt mosod magad tisztára és ki tisztít meg benneteket? Az égi Atyától.

Van a bűnbocsátatnak még egy módja: Szegyenkeznem kell az elkövetett bűn miatt.

A Midrás szerint a túlvilágon még a jámborok sem jutnak arra a polcra, ahová a megtértek kerülnek.

Három dolog a rossz végzetet is megsemmisíti: az ima, a jótékonykodás és a megtérés.

Mestereink tanították: Ezek az ember legjobb védői: a megtérés és a jócselekedetek gyakorlása. Még ha kilencszázkilencvenkilenc vadló ellene is szól, de egyetlenegy védelmére kel, nyert ügye van.

Nagy dolog a megtérés — mondotta rabbi Jochánán —, mert a már meghozott ítéletet is megsemmisíti.

De tévedés volna azt hinni, hogy a megtérés arra való, hogy megszüntesse a bűnt, hanem arra, hogy megjavítsa a bűnöst. A megtérő mintegy belekapaszkodik az Isten kezébe, aki irgalmas és akinek a keze ki van nyújtva, hogy fogadja a visszatérőket, megmentsse őket az elmerüléstől.

De hád lássuk, tulajdonképpen miből is áll a megtérés? Meg lehet térni azáltal, hogy a szívünkben megbánjuk a múltban elkövetett bűnt és fogadalmat teszünk, hogy a jövőben elkerüljük.

Az önsanyargatás szintén a megbánás kifejezője. A böjt is ősi elterjedt szokás és hasonlít az áldozatbemutatáshoz. Az ember feláldozza a véré, a húját, hogy ezáltal engesztelést nyerjen. De a böjt lényegesen az önmegtartóztatás jele is és azáltal, hogy megfékezi az evés-ivás vágyát, az égi Atya felé irányítja a szívet. (Tsernowitz).

A megtérés leggyorsabb módja, amidőn a bűnös megfogadja, hogy jó útra tér, nem követ el több rosszat.

De van a megtérésnek más megnyilatkozása is, amidőn a bűnös beismeri, felsorolja az elkövetett bűneit, amit a héber „viduj”-nak nevez, bűnvallomás.

I. t. vevőimnek, összes rokonaimnak és ismerőseimnek
בְּרַחֲמֵי חַיִּים
MEISELS ELIEZER
PAPLANUZEM
Jeruzsálem, Jaffa-út 80

AHét
KÉPES TÁRSASÁG
következő száma —
a jom kipur miatt —
csütörtök helyett
pénteken, szeptember 18-án reggel
jelenik meg

Azzal, hogy a bűnös felsorolja a bűneit, annál jobban érzi az elesettséget, a süllyedését és az Isten felé fordítja a szívet. A bűnvallomással már az ósidőkben találkozunk, ez volt az imának az alapja, a főfeltevéle.

Már a Tórában is fontos szerepe van a bevallásnak: „...vallja meg, hogy mi az, amiben bűnösé lett. (M. III.5.5). Majd meg a 16.26 és IV.5 fejezetben szintén.

Megható és fenséges Dániel imája, bűnvallomása: „És imádkoztam az Örökkévalóhoz, Istenemhez s vallomást tettem... Vétkeztem, bűnt követtem el, gonoszul cselekedtem és fellázdantuk s eltértünk a Te parancsolataidtól és törvényeidtől... Az Ure, Istenünk az irgalom és a megbocsátás.” — És így végig majdnem egy fejezetben keresztül. (9.4.20)

Nechemja hasonló imájában is az imát vallomás kíséri: „Hallgass szolgáld imádságára, amellyel én ma imádkozom Te előtted nappal és éjjel Izrael fia, a Te szolgáidért és vallomást teszek Izrael fiait vétkeiről... (1.6)

Ugyancsak Nechemja még két egymásután következő versében találkozunk a „jádó” igének hitpéldájával. Az első az idegen aszszonyoktól való elválásról szól, a másodikban pedig azt látjuk, hogy a napnak egy negyed részén egyebet se tettek, csak a bűneiket vallották be. (9.2-3)

A sirás is nagyszerű bevallása az elkövetett bűnnek, különösen, ha arca borulással jár, mert szégyenlünk az Ég felé tekinteni bűnünk tudatában.

Ezra is „imádkozott s vallomást tett”. De sirt is: „sirva és arca borulva”. De sirt vele együtt a nép is, aki odagyülekezett, „sirt a népi sokat sirva”. Meg volt az ok a sirásra, „idegen nőket vetünk magunknak” és ahogy az előbbi fejezetben mondja: „össze-hazasodtunk utálatos népekkel”. (9.14; 10.1)

Van úgy, hogy éppen az ellenkezője mutat a bűnvallomásra, amidőn zsákat öltünk, vagy hamut öntünk a fejünkre, hád lássa, tudja mindenki, hogy vétkeztem, ime bevalljuk.

A Krónikák könyve is szól a vallomásról. (30.22) Az áldozathozatal is használ, hiszen az áldozat bemutatása azt bizonyítja, hogy az illető beismeri, bevallja a bűneit.

Állandóan meg kell térni, a nap minden órájában, percében, de a zsidó vallás mégis egy különleges napot állapított meg a megtérésnek, a megbánásnak, a bűnbocsátatnak. És ez a nap igen nagy szerepet foglal el a zsidó nép vallási és nemzeti életében.

Bölcséink rendkívüli hatalommal ruházták fel ezt a szent napot. Voltak olyan szélsőséges vélemények is, hogy maga a jom-kipur engesztelést szerez az összes bűnre, akár megtért az illető bűnös, akár nem. Ez persze csak magánvélemény.

A Midrás szerint is, még a sáttánnak sincs hatalma Izrael fölött ezen a napon

A jom-kipur, ha böjtnap is és az önsanyargatás napja is, nem gyásznap. Az a hit, hogy a megbocsátás, az engesztelés napja, ünnepi karaktert kölcsönzött számára.

Ha a Templom fennállása idején az ott végzett szolgálat emelte ki ennek a napnak a fontosságát, a vidéken sem csökkent az értéke. Az országban ébren töltötték az egész éjszakát, a Szentélyre való megemlékezésül, itt az áldozatokat az ima pótolta. De talán Jeruzsálem kivül és a galutban még nagyobb volt ennek a napnak a szentsége.

Az alexandriai Filon írja: Ezt a napot nemcsak a jámborok ünneplik, hanem azok is, akik általában közömbösek a vallás iránt.

De azóta se csökkent a jom-kipur értéke. Mai napig is a zsidó nép vallásos életének központjában áll és saját szemünkkel látjuk, hogy azok a zsidók is, akik már elmerültek az asszimiláció és az idegen kultúra ölében, ha ez a nap beköszönt, szívükben felbágyad az Istenük és népiük emléke. (Kicur Hátálmud).

Eljött a lelkét remegtető este és mi, levette testünk-ről és lelkünk-ről a hétköznapok salakját, alázatos szívvel járulunk Eléd, Világ Ura! Mindenek Teremtője! Életünk Örzője!

Minden kihull belőlünk ebben az órában. Nincsen bennünk sem vágy, sem reményesség, sem akarat, sem szándék, csak Veled van

Mert mik vagyunk mi a Te irgalmad és kegyelmed nélkül?

Porszem, amelyet pillanat alatt elfújhat akaratod szele.

Lágy és tehetetlen viasz formáló ujjaid között.

Gondolat, amely nem tudott megérni.

Hang, amelynek nincs kicsengése.

Vízsepp, mit nyomtalanul felszívkaszt napod tüze.

Akarat, amelynek nincs ereje.

Anyag, amely nem tudja, miért van.

Nyomtalanul elenyésző pont a nagy végtelenben.

Ezek vagyunk, ha nincs velünk a Te irgalmad és kegyelmed, mert mindenek csak a Te irgalmad és kegyelmed adhat életet és értelmet. Hozzad száll könyörgésünk ezen a szent estén: Terítsd ki életünk fölé kegyelmed sátorát, hogy azzá lehessünk, amivé akaratod teremtett és nem, amivé hibáink és bűnös tévelygéseink tettek. Emelj Magadhoz és bocsásd meg bűneinket, hogy visszaéljünk a

tele a lelkünk, hogy Hozzád emelkedhessünk lelki tisztaságban, mint csecsemő, akiben még nincs meg az élet tudata. Olyan büntetlenül szeretnének felemelkedni Hozzád Mindenható!

De ha bűnösnek találattunk Színed előtt, hajlj le hozzánk irgalommal és kegyelemmel és emelj Magadhoz megbocsátó szeretettel.

Mert mik vagyunk mi a Te irgalmad és kegyelmed nélkül?

Porszem, amelyet pillanat alatt elfújhat akaratod szele.

Lágy és tehetetlen viasz formáló ujjaid között.

Gondolat, amely nem tudott megérni.

Hang, amelynek nincs kicsengése.

Vízsepp, mit nyomtalanul felszívkaszt napod tüze.

Akarat, amelynek nincs ereje.

Anyag, amely nem tudja, miért van.

Nyomtalanul elenyésző pont a nagy végtelenben.

nekünk adott szabadsággal és tévelygéseinkkel megszentelteltettük a nagy, teremtő szándékot, amely csupán a jóra helyezett bennünket erre a világra. Tisztítsd meg szívünket a Te szolgálatodra és adj erőt, olyaná lenni, amilyennek Te teremtményeidet látni kívánod. Segíts! ... hogy érdeme-sek legyünk kegyelmedre, bocsánatodra, az életre, az alkotásra, a békére és a szeretetre. Amen. Gács Teri

Az egyház konzervatív erőinek a felerősödése jegyében

Ismét összeült 2500 bíboros

Mi várható az ekuménikus zsinat most megnyílt harmadik ülészakától?

Nemcsak 500 millió római katolikus hívő tekint most a római Szent Péter bazilika felé, de a világ zsidósága is megkülönböztetett érdeklődéssel figyeli a vatikánvárosban összeült ekuménikus zsinat harmadik ülészakának megnyitását, mert ezen a 3-10 hétig elhúzódó vatikáni zsinaton a római katolikus egyház 2500 legmagasabb rangú papjának több olyan nagyszabású üggyről kell határoznia, amely megszakhatja hosszú időre az egyház és a modern világ kapcsolatának a jellegét.

Röviden: arról van szó, hogy a római katolikus egyház legfelső fóruma, a huszadik században első alkalommal összehívott ekuménikus zsinat jelenlegi harmadik ülészaka meghozza-e az új szelleméhez és a megváltozott világ új körülményeihez, új fogalmihoz időmítja a kétezer év előtt megszületett és természetileg megkövesedett dogmák béklyóiban lévő római katolikus egyház egész arculatát, felépítményét.

Számunkra, a zsidóság részére nem sok jót ígér ez a zsinat. Egyre több jel mutat arra, hogy a Vatikán „visszakozik”, mert terbe vette, hogy megostyálja minden lényeges tartalmától az úgynevezett „Zsidó okirat”, amely a zsidóság elleni két évezredes vérvadát, Jézus keresztrefeszítésének történelmi „bűnét” volt hivatalosan lemosni róla.

XXIII. JÁNOS Lesz-e folytatás?

tolikus egyház vaszkos falat között is történt végre valamely változás és a hitleri vérontás után a klérus sem folytathatja ott, ahol a náci-cizmus előtt tartott ...

Bea kardinális javaslata egy új korszak szírvárványát vetítette a zsidóság és a kereszténység kapcsolatának az egere és nyílt titok volt, hogy a két vallás közötti illyetén közeledést tulajdonképpen XXIII. János pápa, a katolikus egyház tavaly elhunyt haladó feje támogatta és sugalmazta, amikor mentesíteni akarta a zsidó népet Jézus megfeszítésének ősi vádjától.

Az új pápa ígérete

Bea kardinális „Zsidó okirata”, amely két évezredes, alapvető történelmi igazságtalanságok felszámolását indítványozta a zsidósággal szemben, nem került szavazásra. Az agg XXIII. János pápa halála egycsapásra lelassította azoknak a reformtörekvéseknek a megvalósítási folyamatát, amelyeket a néhai pápa jóváhagyásával a katolikus egyház haladó erői terjesztettek az ekuménikus zsinat elé. Nyilvánvaló volt, hogy úgy a keresztény egyházon belüli imarendi, szervezeti, és dogmatikus változtatási terveknek, mind pedig a zsidósággal szembeni gesztus javaslatainak az igazi hajtóereje, kulisszák mögötti (Folytatás a 4-ik oldalon.)

V. P. A. L. „A helytartó” nem bűnös...

Megfigyelők szerint a Szent Péter bazilikában megnyílt harmadik ülészak nem lesz képes letárgyalni mindazokat a problémákat, amelyek az ekuménikus zsinat napirendjén szerepelnek. Római körökben úgy vélik, hogy szükség lesz még egy újabb, egy negyedik ülészak összehívására is, hogy az egyetemese vatikáni zsinat, amelyre a világ különböző pontjairól érkeztek a legmagasabb rangú római katolikus egyházi méltóságok, elvégezhesse tennivalóit.

Annak ellenére, hogy eddig már két ülészakot tartott az ekuménikus zsinat, a római katolikus egyház legmagasabb rangú és ezért legkritikában összehívott fóruma, — még mindig hátra van lényeges teendőnek az

Ismét összeült 2500 biboros

(Folytatás a 3-ik oldalról)

szentesítője a parasztsorból Szent Péter földi helytartójává emelkedett lenyűgözően nagy egyéniségű XXIII. János pápa volt. Halála után azonnal fel-erősített akciót indítottak a római katolikus egyház szélsőségesen maradi, konzervatív csoportjai annak érdekében, hogy megállítsák a reform mozgalmakat. Ez a reakció vonatkozott mind az egyház belső életé-

Mit tettek félre?

Az ekuménikus zsinat második ülészakán kevés munkát végeztek. Ez az ülészak már VI. Pál uralkodása alatt folyt le. Ennek a szesszionnak legnagyobb kudarcra annak a két okmányának a „beszázása” volt, amelyek a zsidókra és a vallásszabadság egyetemes ügyére vonatkoznak. Ennek a két centrális fontosságú tárgykörnek a megvitatását és a felettük való döntést a zsinat második ülészakája „időhiány” miatt halasztotta el.

Most pedig a vatikáni zsinat harmadik ülészakájának megnyitóját követően XXIII. János idején eluralkodott általános optimizmust egy viszonylagos pesszimizmus, borulátás váltotta fel a római katolikus egyház arculatának a várható módosítása ügyében. Nemcsak zsidó, de keresztény körökben is egyre inkább tért hódít az a vélemény, hogy VI. Pál pápa bőkezűen ígér, de távolról sem olyan gyorsan és maradéktalanul tartja be ígéreteit.

KERESZTREJTVÉNY 1347

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		

Vizszintes: 2. Francia festő 1732–1806. 9. Azonos magánhangzók. 11. Vonatkozó névmás. 12. Nem kontra. 14. Cféti kabbalista. 15. Ekezetten iparos. 17. Sivatag Ázsiában. 19. Katonai egység magánhangzólanul. 20. Norvég drámairó. 22. Az orosz főváros fele, utolsó kockában duplahangzó. 23. Izland 1447 méter magas működő vulkánja. 25. Testünket fedi. 26. Nem szolgál. 27. Aludhatnékja van. 28. Főalak a regényben. 29. Vissza: nem használ. 30. ékezetten héber kert. 31. Tengeri és édesvízi halak. 32. Népmese. 33. Hamis. 34. Anyagi veszteség. 35. Orosz pénzegység. 36. Ipari növény. 38. Héber lélek, lény. 40. Vissza: .. ipso. 41. Orosz cár. 43. Véték. 44. Város Jugoszláviában, Szerbiában. 45. Latin ügy. 47. Arc betűi keverve. 49. Olasz ha. 50. Magyar zeneszerző.

Függőleges: 1. Film kibuc, ahol a „Jehudit” című film felvételei folynak. 3. Gyökeres eleje. 4. Kikötő Jordániában. 5. Műveltség, ocsó eszközökkel hatásvadászó irodalmi, vagy művészeti alkotás, harmadik betű duplázva. 6. Égitest mássalhangzó. 7. Végtelen tolványelv. 8. Angol szoba. 10. Az izraeli hadsereg szóvivője, a napokban ezredessé léptették elő, teljes név. 13. A november 2-án megnyitott sakkolimpiász szervező bizottságának igazgatója, teljes név, harmadik kockában duplahangzó. 16. Magyar ifjúsági író „Dörnyögő Dömötör” stb. 18. Francia politikus 1851–

Ezért néznek bizonyosfokú szkepticizmussal a Vatikánban most megkezdődött zsinat harmadik ülészakára.

A pápa ugyanis, — aki főként az utóbbi esztendő során nem egy személyes és nem egy közvetett erőfeszítést tett XII. Pius pápa, a náci vérengzés meg-bélyegzésére nem hajlandó egykori „helytartó” emlékének tisztára mosására, több ígéretét szegte már meg.

★ VI. Pál pápa például trónralépése után ígéretet

Születésszabályozás és a „hitetlenek”

★ A jelenlegi pápa ígéretet tett arra is, hogy teológusok és orvosok vizsgálják és tanulmányozzák a születésszabályozás és a terhesség megakadályozó gyógyszerek tudományos-erkölcsi-vallási kérdé-

XII PIUS Szelleme most is kísért

komplexumát, hogy az egyház a kor követelményeinek megfelelő álláspontot foglalhasson el ebben az ügyben, amely a sokszázmillió ázsiai-afrikai népek számára alapvető problémát képez. És még mielőtt sor kerülhetett volna VI. Pál ígéretének a realizálására, a pápa július 23-án már bejelentette, hogy a római katolikus egyház változatlanul és a hagyományoknak megfelelően

700 javaslat Bea kardinális előtt

Rómában tudni vélik, hogy az ekuménikus zsinat második és harmadik ülészakája közötti időben Bea kardinális több mint 700 módosító javaslatot kapott a világ különböző pontjairól a „Zsidó okirat” átszövegezésére. Ha ehhez hozzátesszük, hogy az arab országokban működő biborosok és érsekek, az arab országok diplomáciai szolgálataival karöltve, nyommal gyakoroltak a Vatikánra, hogy az ekuménikus zsinat teljes egészében ve-

tett, hogy odahat majd a Curia, (a kardinálisok tanácsa, amely az egyházat irányítja) hatáskörének a csökkentésére. Eddig azonban semmi jel sem mutat arra, hogy a pápa ígéretének a legcsekélyebb mértékben is eleget tennének. Eppen ellenkezőleg: a pápa által az utóbbi időben eszközölt néhány egyházi kinevezés arra vall, hogy megerősíti a Curia hatáskörét, és ha ezt nem is teszi, mindenképpen kísérletet tesz, hogy megakadályozza a Curia gyengítését.

ellenzi a születés feletti ellenőrzést...

★ Nem valósították meg VI. Pál ígéreteit a kereszténység különböző más, tehát nem római katolikus ágazataival való egyesülésre sem.

★ Megfigyelők nem mulasztják el kiemelni, hogy míg XXIII. János, a „hitetlenekkel” és ezen belül a kommunistákkal való gyakorlati kiegyezés, a nem római katolikus világgal való békés együttélés gyakorlati elvét hirdette meg, addig utódja, VI. Pál, akinek döntő befolyása lehet az ekuménikus zsinat tegnap megnyitott harmadik ülészakára, világosan fellépett XXIII. János ezen törekvései ellen. A jelenlegi pápa kihirdette, hogy a hitetlenség és a kommunizmus nemcsak a keresztény egyház, de az egész emberiség ellenségei.

Egyre több jel mutat arra, hogy VI. Pál pápa mind jobban és jobban enged az egyház konzervatív körének, amelyeknek nyomása XXIII. János halála óta erősebb és koncentráltabb. Ilyen körülmények között szinte már nem is volt meglepő, hogy rövid idővel ezelőtt amerikai katolikus és zsidó egyházi személyiségek útján — a jelek szerint szándékosan — kiszivárogtatták a sajtóhoz azokat a „módosításokat”, amelyeket az úgynevezett „Zsidó okirat”, Bea kardinális eredeti tervezetén eszközöltek. Az eddigi sajtójelentésekből ítélve, ezek a „javítások” gyakorlatilag megfosztják minden lényeges tartalmától a „Zsidó okiratot”.

gye le napirendjéről a zsidók „rehabilitálásának” a gondolatát és javaslatát, úgy némi képet nyerhetünk arról, milyen hatalmas erők és milyen nemzetközi tevékenység játszott közre a „Zsidó okirat” szövegének a megváltoztatása érdekében.

Hivatalosan a római katolikus egyház ez ideig nem hozta nyilvánosságra, hogy milyen értelemben módosították azt a „Zsidó okiratot”, amelynek letárgyalása a harmadik zsinati ülészak napirendjén szerepel. Abban azonban szinte minden megfigyelő egységes, hogy heves vita és összecsapás várható a vatikáni zsinat plénumában a „Zsidó okirat” körül, s ennek a vitának, a határozatnak a jellege döntő fordulatot képezhet a zsidóság és a kereszténység jövőbeni kapcsolatában.

XXIII. János korszakának reménysugarai után a zsidóság azt remélte — nem mintha szüksége lenne a keresztény világ nyilatkozatára történelmi igazunk és küldetésünk alátámasztására —, hogy a római katolikus egyház a vézskorszak után és a népek egyetértésének új periódusában végre valahára megszünteti a zsidóság „megbélyegzését”. Ez a remény ma kevesebbet ígér és ilyen szemüvegen keresztül néz a zsidó világ a római Szent Péter bazilika felé.

Egy ember az utcáról...

Bizonyára emlékszik szerkesztő úr is, hogy vagy hat hete, amikor Makariosz érsek, Ciprus elnöke Alexandriában vendégeskedett, arról a régi, többszörösen tapasztalt jelenségről is szó esett, hogy két nép nem képes békésen együttélni, csak egymás mellett, mint a svájci kantonokban a németek, a franciák és az olaszok. A történelem is azt a lehangelő igazságot tanítja, hogy két népcsoport csak az esetben tud együttélni, ha az egyik elnyomja a másikat. Akkor is kértem, most is kérem szerkesztő urat, hívja fel politikusaink és mindenki más figyelmét, hogy okulkjunk a ciprusi eseményekből, s hogy alaposan tanuljunk meg a népfajok együttéléséről szóló tantárgyat. Ha megtanultuk, tudni fogjuk, mihez tartunk magunkat, ha egyszer rendezésre kerül a mi arab problémánk. Mert okos ember más kárán tanul.

Most megdöbbenve és mély szánalommal láthatjuk, hogy együttélésre ítélt két nép gyűlölködése milyen féktelen elfajulásokra vezethet. Öszinte sajnálatot nézzük, hogy egy érseket, Isten felkent papját, az egyházi hierarchia magas méltóságába emelkedett lelkipásztort, milyen méltatlan helyzetbe taszít-hat az elvakult nacionalizmus. Hová lett a Tizparancsolatban hirdett felebaráti szeretet, a kulturember humanizmusa! Milyen kétségbeesítő megcsúfolása az emberiségnek mindaz, aminek kénytelen tanúi vagyunk! Ha azt kell látnunk, hogy hetek óta vesztégtár alatt tartanak ártatlan emberek, köztük csecsemőket, magukkal tehetetlen aggodat, betegeket — mert egy társadalomban minden korú, minden nemű és mindenfajta egészségi állapotban lévőket találhatók. Nehéz elhinni, hogy egy érsek, de bárki más is, józan ítélőképességgel, tervszerűen éheztesse és embertelen szenvedésekbe taszítsa egy kisváros és az odamenekült sorstársak népét. Csak aki már kénytelen volt heteken és napokon át éhezni, szomjazni, vagy ha visszagondolunk, mit jelent például csak a víz nélkülözni, az megrendülten olvassa a Ciprusról érkező híreket.

Az érsek napokkal előbb megígérte, hogy feloldja az ostromzárat, de az ígéret ígéret maradt. Mikor e sorokat írjuk, erről szó sincs. Ehelyett fegyveres ellenállást ígért arra az esetre, ha a török kormány, mint ahogy azt bejelentette, élelmiszert és egyéb hiányzó, de nélkülözhetetlen dolgokat, például gyögyesert, tüzelőanyagot, takarókat, stb. küld a blokádi szorításában szenvedőknek.

Itt egy pillanatra meg kell állnunk, hogy néhány szóval tisztázzuk, mit követel és mennyit enged meg a semlegesség. Hogy egy lapnak, vagy egy újságnak mik a nézetei az eseményekről, azokat szabadon kifejezheti, ezzel nem sérti a semlegességet. Amint hogy meggyőződésünk, hogy a ciprusi és az anyaországi görögök egy része éppen úgy nem helyesli, ami az ő nevében történik, mint minden kultúrember, akit nem vakított el a politika és a faji gyűlölködés. Ezt a meggyőződésünket nemcsak abból a tudatból merítjük, hogy a földkerekség kultúrembereinek láthatatlan, de jelenségeiben jól érezhető közös hullámhosszuk van, különösen embertelenségek megítélésében.

A török kormány szándékát, hogy élelmiszert, gyögyeszerrel és az élethez szükséges egyéb dolgokkal

hajókat küld az éheztetésre ítélt ciprusi törököknek és a civilizáció legelemből, ma már nélkülözhetetlen hiányainak pótlásával eszékenti szenvedéseiket, minden érző ember rokonszenvvel fogadta.

Annál nagyobb megdöbbenést keltett azonban a török megtorlás, körülbelül 12 ezer, szintén ártatlan görög állampolgár kiutasítása. Lapjelentések szerint e szerencsétlen áldozatok jórésze már Törökországban született, de elmulasztotta, vagy nem tudta állampolgárságát kicserélni, viszont Görögországgal sem mi kapcsolata nincs. A kiutasítás, hogy a csapas teljes legyen, vagyonekkozásal jár. Hogy a 12 ezer görög állampolgár közül körülbelül 3 ezer zsidó, azt szintén fájdalommal említjük és egyforma részvétellel fogadjuk a földöntúlvál tett többi görög szerencsétlenségének híreit is. Holnap, 16-án, jom-kipur napján, kötelesek elhagyni Törökországot, ami az érintett zsidók tragikumát szinte elviselhetetlenné teszi. Makariosz — ha nem az államfő, akkor az érsek — egy szavával megmenthetné száműzött görög testvéreit és velük a mi zsidó testvéreinket, ha felajánlaná a ciprusi törökök blokádjának megszüntetését a törökországi kiutasítások visszavonása ellenében.

Istennek tetsző esekedet lenne.

Nóde elég volt, szerkesztő úr, a lamentálásból... Több hasznát vesszük, ha okulunk a ciprusiak szerencsétlen sorsából éppen úgy, mint az amerikai négeret, köztük kilengéseiből. Ezek is lázas tünetek, s bár a lázmérő nem azonos fokot mutat, a láz kórokozója ugyanaz.

Minthogy sem a történelemben, sem tapasztalatból nem tudunk esetet különböző fajú népek békés, egymással rokonszenvező együttélésére, minden érdekelte kormányak is tudomásul kell vennie, — hogy mindjárt a legkürivőbb és mielőbbi megoldásra váró példákat említsük —, Amerikában a fehéreket és a négeret, Cipruson a görögöket és a törököket tökéletesen el kellene különíteni egymástól. A legkézenfekvőbb és legkevésbé káros lelki, s anyagi következményekkel járna a jelenlegi országhatárok között végre hajtott területi elkülönítés, olyan vagy hasonló alkotmányos berendezéssel, mint a svájci kantonok. A két nép autonóm életet élne, de alkotmányukban közös lenne a külképviselet, a honvédelem és a pénzügy, természetesen közös vámterülettel.

(Ha a Habsburgok a század elején átalakították volna svájci mintá szerint a monarchia politikai és közigazgatási berendezését, tehát minden népcsoport külön kantonokban folytatta volna életét... a mondatot fölösleges befejezni, maradjon csak egy sóhaj!)

Az amerikai négeret közt már megindult a mozgalm, azzal a programmal, hogy az USA területének arányos részében a négeret külön élhessenek és körülbelül a svájci alkotmány szerint rendezzék be közös hazájuk fehér és színes részét. A lakosságcsere és az azzal összefüggő vagyoni jogi problémák minden érdekelte megelégedésével rendezhetők, a közös állam valóságilag nagy anyagi hozzájárulásával ugyan, de abban a tudatban, hogy a harmónikus béke minden pénzt megér.

Ez az igazság Izraelben is érvényes.

J o
Amik
yittek
lomás
tünk k
szaka.
róla va
állomás
kel elől
átkos
egy má
dön ült
szorosan
György
elenged
volt az
hozzám
ti bőrt
tunk, a
hulltak,
utolsó
Guthy
dott m
Az i
ben ár
riadtan
madár.
vagy n
tudom.
volt a
minden
kit, m
a félel
ság fél
az emb
utolsó
totta a
meleg
el, nem
tot tal
se éjj
volt, o
datlan,
gedetle
szekede
Az idő
ebben
mintha
volna
érne
Aztá
roztak
napi u
tunk
Fallers
digyár
nunk.
már az
göben,
gyárba
tunk a
ban, a
otthon
je az z
padáso
az éle
oldotta
met. E
innen-
selhető
den.
A
stubbák
utolsó
kedtek
böt k
kitünt,
nak, r
lád, a
nültek,
atlan
stubbáj
többjü
gyarul
csak a
már
öket
blokkb
máram
kivétel
tett
magya
goszlá
sokból
sóiak
erősít
a B
választ
nyeret
ságot
mint
tak sz
egyenl
sincs
tradíci
érték
A v
szen n
voltam
vákiai
dőség
gaszko
gamma
termés
lélegez
ünnepe
a hús
avatta
distül
hallhat
asztán
baráts
szinész
szinész

Jom kipur emléké

Irta: Szemes Erzsi

a „mamelusun”-t minde-

Amikor Auschwitzból el-
vittek bennünket, egy ál-
lomás közelében vesztel-
tünk két nap és egy éj-
szaka. Fogalmam sincs
röla vajon ez ugyanaz az
állomás volt-e, ahol hetek-
kel előbb letettek erre az
átkos helyre, vagy pedig
egy másik. A pusztán két
dön ültünk egész idő alatt,
szorosan egymás mellett
Györgyivel, nem mertük
elengedni egymás kezét. Ő
volt az egyetlen, aki még
hozzám tartozott. A pes-
ti börtön óta együtt vol-
tunk, a többiek mind el-
hulltak, eltűntek, s az
utolsó pillanatban még
Guthy Böske is elsodrót-
t mellőlünk.

Az idegen, vad tömeg-
ben árván gubbasztottunk,
riadtan, mint két sérült
madár. Ezren lehetünk ott,
vagy még többen is, nem
tudom. Valahogyan az
tudom az érzésem, hogy
mindenki gyűlöl minden-
kit, mert a kétségbeesés,
a félelem, a bizonytalan-
ság félig tébolyultta tette
az embereket és az érzés
utolsó szikráját is kiol-
totta a lelkeikből. Egyetlen
meleg szó sem hangzott
el, nem lehetett kapcsola-
tot találni senkivel, csend
se éjjel se nappal nem
volt, csak valami szaká-
datlan, zúgó, morajló elé-
gedetlenség, felcsapó ve-
szekedés, átkozódás, sírás.
Az idő is megállni látszott
ebben a kietlenségben,
mintha sohasem kezdődött
volna el és soha nem is
érne majd véget.

Aztán mégis bevagoni-
roztak bennünket és két
napi utazás után megáll-
tunk ötszázán asszonyok
Fallerslebenben, ahol a ha-
digyárban kellett dolgoz-
nunk. Augusztus vége volt
már az ősz úszott a leve-
gőben, ha hajnalját a gyár-
ba indulóban kijutot-
tunk a szabadba. A blokk-
ban, az egykori munkás-
otthonban, amelynek tete-
je az angol bombáktól hor-
padásos és lyukas volt,
az élet melege lassan fel-
oldotta a gőrsös félel-
met. Emberi hang tört fel
innen-onnan, s kezdett elvi-
selhetőbbnek tűnni min-
den.

A blokk úgynevezett
stubbakra volt osztva. Az
utolsóban a visóiak helyez-
kedtek el, mintegy töm-
böt képezve. Hamarosan
kint, hogy összetartoz-
nak, mint egy nagy csa-
lád, a többiekől elkülö-
nültek, mintha áthatolha-
talan fallal vették volna
stubbájukat körül. Leg-
többjük tudott ugyan ma-
gyarul, de egymás között
csak jiddisül beszéltek, s
már ez is elválasztotta
őket a közösségtől. A
blokkban elszórt néhány
máramarosi és ruszinszói
kivételével senki se ér-
tetett jiddisül, társaink
magyarországi, erdélyi, ju-
goszláviai falvakból, váro-
sokból kerültek ide. A vi-
sóiak pozícióját nagyban
erősítette, hogy az SS-ek
a Blokkal stét közülök
választották, ami több ke-
nyeret és nagyobb bizton-
ságot jelentett. Engem,
mint „pesti irónót” tartot-
tak számon, ami azzal volt
egyenlő, hogy fogalmam
sincs zsidóságról, ritusról,
tradícióról és persze nem
érték a nyelvüket.

A valóság azonban egé-
szben másként festett. Nem
voltam „pesti irónó”, szlo-
vákiak otthonomból a zsi-
dósághoz való szívós ra-
gaszkodást hoztam ma-
gammal. Zsidóságom olyan
természetes volt, akár a
légzetvétel. Otthon az
ünnepeket a hagyomány és
a hűség a zsidó néphez
avatta bensőséggé. Jid-
disül meg éppen eleget
hallhattam Michalovcen,
aztán évekig tartó meleg
barátság fűzött egy jiddis
színes családdal, általuk
szerettem meg a jiddis
színházat, a jiddis dalokat,

friss szombati kalács szaga
csapott meg, frissen mo-
sott damaszt abrosz illata,
péntek este volt, az idő újra
idő lett, törvénybe zárva
élt, s megszünt a szörnyű
életenkivüliség.
Brettlerné és a visói rab-
biné Ratzle Hager, fejből
tudták a zsidó naptárt. Ez
új irányt szabott mindnyá-
runknak. Az őszi ünnepek
közömbös álltak, a ros-
hasana, a jom-kippur, a
bűnbánat napjai. És a nagy
blokkban a fogolnyók szá-
molni kezdték a napokat, s
úgy tűnt, mintha már nem
lettünk volna annyira elve-
szettek, mint azelőtt. A
péntek és ünnep esti gyer-
tyák felgyűltak a visói stu-
bában minden alkalommal.
Hogy miből készültek a
gyertyák? Valószínűleg el-
spórolt margarinnal.
A jom-kippurt csaknem
az egész léger megtartotta.
Mi, akiknek gyári beosztá-
sunk volt, tehát a többség,
legalább hat órával hosz-
szabb ideig börtönlünk. Kol-
Nidre este, mire a gyárból
a blokkba visszaérkeztünk,
már nem ehetünk és más-
nap is jóval később jöttünk
meg a munkából az első
esti csillag feljvetelénél.
Igazi hosszúnap volt.
Györgyivel egy munka-
helyen dolgoztam, ha en-
dem elhelyeztek, és rend-
szerint mindig rosszabb
helyre, Györgyi addig mes-
terkedett, míg utánam nem
jött. Nem akartunk egy-
mástól elszakadni. Ezen a
napon is úgyszólván meg-
szakítás nélkül, tizenkét
órán át, egymás mellett ül-
tünk a hosszú asztalnál és

„Ez, vagy szent, vagy
bolond!”
Mint később kiderült, az
egyik Farkas lány volt, a
legkisebb a három közül.
Farkas Ibi fenn ült a bő-
lyán, én meg odalenn áll-
tam. Tüstént választam.
Körém gyűlt az egész stu-
ba, s egy-kettőre kitudták,
hogy „ek jiddisül és nem
is vagyok olyan „pesti”, a-
mint gondolták. Farkas
Magdával mindjárt össze-
barátkoztam, azonnal von-
zám hozzá, csak később
jöttem rá miért. Verseket
írt ő is, szép verseket ma-
gyarul és románul és re-
mekül rajzolt. Farkasék
priccse a visói stuba szé-
lén állt, de napok multán
mind beljebb kerültem a
„jiddisek” közé és a fal a
blokk és a visói stuba kö-
zött kezdett nemcsak az én
számomra, de a közösség
számára is leomlani. A vi-
sóiaknál valóban valami
családias, otthonos meleg-
ség uralkodott; ezt nem
csak a közös nyelv tette,
inkább a jiddissel összetar-
tozó szemlélet, hangulat, a
közös emlékek, gyökerek.
Ezek a lányok, asszonyok
egyazon millióból jöttek,
míg a többieket a kényszer
hajította egymáshoz, a ször-
nyű vihar terelte együvé,
a szenvedés meredekén kel-
lett egymáshoz találniuk.

A visói stuba végén szek-
rény állt. Míg mindenütt
másutt a priccsen rejtették
el a kenyérszákot, s az
olyan kincsek, mint var-
rótű, olló, kiskés, vagy egy
váltás kenyéren szerzett fe-
hérmű, addig a visóiaknak
szekrényük volt, mint
odahaza. Egy este arra let-
tem figyelmes, hogy a szek-
rény tetején lángocskák lo-
bognak apró tartályokban,
talán félkrumplikat vájtak
ki erre a célra. A fehér fej-
kendős Brettler Anna imád-
kozott a lángocskák előtt,
az arca csodálatosan sima,
nyugodt volt. Éreztem,
hogy ez a nyugalom belül-
ről árad, olyan mint a
fény, s beleolvad a mécsé-
sek lángolásába. Köröskö-
rül mindenütt feldúlt, zak-
latott arcokat láttam, gond
terhes tekintetű szemeket,
kinlódást, aggodalmat, szen-
vedést. Brettler Annából,
aki két kislányával került
Fallerslebenbe és másik há-
rom deportált gyermeké-
nek sorsáról mit sem tu-
dott, áradt a bizakodás, a
reménykedés, úgy állt ott
a szombati szentség fényé-
ben, mint valami látomás.
Anyám merült fel emléke-
zetemben a michalovcei ház-
ban a péntek esti gyertya-
gyújtásnál, a kép a szívem-
be mart és mégis édes volt.
Amióta Auschwitzba hur-
coltak, egybefolytak a na-
pok, nem volt több nevük,
se kedd, se szerda, se hét-
fő, se szombat, kongó üres-
ség vett körül, mintha sűrű
ködben jártam volna, ingo-
ványon. Nem volt a napok
színe se izmuk se színük, se
illatuk. Most — egyszerre

a futószalagra raktuk fel
az „aknátányérokat”.
Nem tudtam, nem is sej-
tettem, hogy Hitlernek si-
került még Magyarország
után Szlovákiát is meg-
szállnia, s így az enyémet
biztonságban tudtam Ezen
a jom-kippuri napon szinte
testileg is éreztem szüleim
és testvérem felém szálló
gondolatait. Elképzeltem,
mint imádkoznak bensősé-
gesen egész nap és szüntel-
lenül velem vannak gondola-
latban. Az érzés olyan in-
tenzív volt, mintha villa-
mos huzalok kötöttek volna
össze velük. Az érzelme-
nek és gondolatoknak ez az
állandó áramlása poldoggá
tett, a közvetítés egész nap
egyetlen percre sem ha-
gyott ki. Györgyinek lel-
kendezve beszéltem róla, ha
a boldog elmerültségből pil-
lanatokra felocsudtam.

Brettlerné nélkül, aki a
zsidó időszámítást pontosan
tudta, és kijelölte a szent
napot, ez biztosan nem lett
volna lehetséges. A boldog-
ság meleg érzése még né-
hány napon át tartott jom-
kippur után is. Aztán egy-
szer hajnalban arra ébred-
tem, hogy gondolataim, a-
melyeket feljűk küldök,
mint valami falról, vissza-
pattannak akár az ólom-
pályók, s a kapcsolat vég-
leg megszakadt. Györgyi-
nek kétségbeesve elsírtam
ezt, de ő vigasztalt.
Mikor a felszabadulás
után visszattem Szlová-
kiába, megtudtam, hogy
szüleimet jom-kippur után
néhány nappal hurcolták el
a nové-mestói gyűjtőtábor-
ból Auschwitzba, és Besz-
tercebánya közelében azok-
ban a napokban végezték
ki egyetlen édes testvére-
met.

Szender Ila és Mose Haifa,
Nővé Saaán. Tel. 63809
ezúton kívánunk rokonaiknak, vevőiknek, barátai-
knak és összes ismerősöknek נמר חתימה טובה

Kedves vevőinknek, rokonaiknak, barátainknak
חתימה טובה
FOLTIN női divatház 29. fé-
Haifa, Herzl-u. 29. emelet
Legmodernebb jersey kosztümök, pulóverek, női
ruhák, stb. újdonságok már raktáron. — Külön
mértékostály. — Kiténő kivitelezés.

Kedves vendégeinknek, rokonaiknak és
barátainknak
נמר חתימה טובה
RACHEL-ÁVRAHÁM KATZ
hőlgyszalon- és kozmetikai szalon
Haifa, Herzl-u. 7/1. Tel. 69732

CHEMOSIN FACTORY VEGYIÜZEM
NAHARIA, Ejzor Hátáaszjá, telefon: 920142.
tulajdonosai:
ING. A. STEINER és DROTH BELA
נמר חתימה טובה

„A D Y” BUTORÜZLET
HAIFA
KOLB EMÁNUEL
Kedves vevőimnek, rokonaiknak, jóbarátainknak
נמר חתימה טובה
jőismerősöknek
UZLETEM CSAKIS HERZL-U. 65. SZ. A.
Telefon: 69457.

REICHENSTEIN JICCHAK és családja
SIGNOR HÁDIJUR
Haifa, Arlozorov 73
Balfour sarrakkal szemben
bütorszalon — lakástervezési vállalat
tulajdonosa ezúton kíván rokonainak, vevőinek
áldásos, egészséges, boldog, virágzó esztendőt
נמר חתימה טובה

„ALUMIM” üdülő
Leonie dr. Engelberg
Haifa, Kadima 27. (Aviv) Kármel.
Tel. 81366.
Felvezés teljes penzióra — orvosi
felügyelet alatt — lábadozókat mű-
tét után, öregeket és pihenésre,
csendre, kényelemre szorulókat. Fi-
zioterápia. Hosszabb ideig tartózkodónak kedvező
árak. Egész életre szóló ellátás is. Diétás kony-
ha. Kóser. Fürdőszobás szobák. Kert.
נמר חתימה טובה

Az ujságokból

OO

A héber lapok vezércikkének két központi témá-
ját az alexandriai csucskonferencia és az ujonnan ösz-
szeült római ekumenikus kongresszus elé terjesztendő
„Zsidó okirat” képezi. csucskonferencián megmu-
tatkozó ellentétek dacára a héber lapok Nasszer ter-
jeszkedési és uralmi vágyából folyó, még mindig fenn-
álló Izráelt fenyegető veszélyekre mutatnak rá. A
megfelelt „Zsidó okirat”-tal kapcsolatban az izráeli
lapok ugyancsak egyöntetűen állapítják meg, hogy
annak a szövege 180 fokos visszafordulást jelent az
annakidején XXIII. János pápa által prezentált oki-
rattal szemben.

A veszély továbbra is fennáll

(LAMERCHAV, az Achdut Háavodá
lapja) — Lehet, hogy az egyiptomi
főparancsnoknak az izráeli haderő
potenciáljáról nyújtott felvilágosítása volt az oka az alex-
andriai csucskonferencián az arab vezetők által tanusi-
tott józanságnak. Ennek ellenére is elhamarkodott lépés
volna részünkről az arab vezetők magatartásából arra
következtetni, hogy ezek Izráel létezésével megbékélték.
Ezzel nem is számolhatunk mindaddig, amíg az arab ál-
lamokban a régen esedékes szociális és politikai változá-
sok nem mennek végbe.

Igaz, Nasszer nem tudta a maga akaratát a többi arab
vezetőre ráerőszakolni, azonban a hosszú távra tervezett
elképzeléseiről az egyiptomi diktátor nem fog lemondani,
Ézért annak ellenére, hogy az arab vezetők kezdenek rá-
ébredni Izráel katonai erejére és azokra a reális tényekre,
amelyek ebből folynak, amíg Nasszer és vele együtt
Egyiptom lesz az arab világ legfőbb hangadója, ez az
Izráelt fenyegető veszély nem fog elmúlni. Az alexand-
riai kongresszus ugyancsak mesterséges egységet hozott
létre és a határozatok is kiegyezéses alapon jöttek létre,
mégis nem kétséges, hogy az arab világ fokozott figy-
velése előtt állunk, amellyel szemben meg kell tenni
minden ellenintézkedést.

Az arab csucskonferencia bezárása után

(HAAREC, független polgári nap-
lap) — Bármilyen szempontból te-
kintsük is a csucskonferencia ered-
ményeit, az arab világ kiemelkedő központi alakja Nass-
szer maradt és lesz még valószínűleg hosszú időn ke-
resztül. A nagy összekötő kapocs, az Izráel ellenes gyű-
lölet is változatlanul létezik és így a biztonsá-
gunkat fenyegető veszély ugyancsak fennáll. Nass-
szer gondolkodása nem nélkülözi a logikát, amidőn
arra figyelmezteti az arabokat, hogy a Johnston-terv
vízmenyiségénél nagyobb tömegnek az elvezetése Iz-
ráelt egész bizonyosan fegyveres fellépésre fogja kész-
tetni. Az Izráellel szomszédos arab államok ugyan-
akkor tudják, hogy Nasszer tervének az elfogadása,
egyiptomi seregeknek az országukba való bebecsátása
saját önállóságukat fenyegetné.

De ez máris fenyegetve van. Nem szabad elfelej-
teni, hogy a palesztinai hadsereg ténye tulajdonképpen
nem más, mint segédcsoportok megszervezése az egyip-
tomi hadsereg számára. Ez maga is már Jordánia
ellen megy, hiszen a jordániai kormány a palesztinai
menekülteket és velük együtt a Jordánban innen, teri-
letet is mintegy véglegesen bekebelezettnek tekint-
tette eddig. Abdul Nasszer a renitens államok beke-
retésére is megfelelő csatlósokkal rendelkezik, akiknek
a segítségével Szaudiára, Szíriára és Jordániára erős
nyomást gyakorolhat. Ézért tudnunk kell, hogy nem
a nagyszájú szíriai és jordániai fenyegetésekben rejlik
a veszély számunkra, hanem Nasszerben és táborno-
kaiban, akiknek egyetlen céljuk Izráel gazdaságának
a tönkretétele, a legyengítése és a maga számára meg-
nyert szomszédokkal való körülkerítése után a vég-
leges megsemmisítése. Ennek elhárítására minden erő-
feszítést meg kell tennünk, elsősorban katonai téren,
de politikai síkon is.

A katolikus okirat

(DAVAR, a Hisztadrut hivatalos lap-
ja) — A Rómában most összeült
ekumenikus kongresszus elé terjeszt-
ett „Zsidó okirat” szövegénem technikai, hanem
lényegbeli változtatásokat eszközöltek. Az eredeti oki-
rat, amely XXIII. János pápa behatására került a
kongresszus elé, az antiszemitizmus ősforrását akarta
kiszáritani, míg a legújabb szövegben semmi sincs, ami
a zsidóság ellen nemzedékeken keresztül elkövetett
igazságtalan üldöztetésből valamit is jóvá akarna tenni.
A mostani változata a „Zsidó okiratnak” nem más,
mint az egyház középkori felfogásának modern, kissé
csiszolt megfogalmazása. Bár a javított szöveg még
mindig elítéli az antiszemitizmust, a keresztrefeszítés
és a zsidóság viszonyát rendkívüli módon elködsít és
az egészről bizonyos misszionárius tendencia dombó-
rodik ki.

Ne felejtjük el: a „Zsidó okirat” elsősorban is kato-
likus okirat, amely az egyházra tartozik. Ézért aján-
latos lenne, ha a zsidó vezetők felhagynának a tár-
gyalása körül való fontoskodással és beavatkozással.
Nem a mi ügyünk, hogy annak a szövegét enyhítsék,
a zsidó népeknek nincs szüksége rehabilitációra, az egy-
háznak van szüksége. Az évszázadokon keresztül kion-
tott rengeteg zsidó vért.

Az ekumenikus kongresszus és a „Zsidó irat”

(HABOKER, a Liberális Párt lapja)
— A katolikus egyháznak az európai
zsidóság tragédiája következtében őt
ért támadások után a „Zsidó okiratra” nagyobb szük-
sége van, mint nekünk, a zsidóságunk. Nagy a mostani
ülésszakra előterjesztett okirat szövege éppen a lé-
nyegben mégis megváltozott, az valószínűleg az arab
és afrikai államokban működő püspökök befolyásának
köszönhető. Természetesen, ha maga VI. Pál pápa
ellene lett volna a megváltoztatásnak, úgy azt az ere-
deti szövegében terjesztették volna be. A dolog annál
feltűnőbb, mert VI. Pál pápa maga is sok feltűnő köny-
nyítést vezetett be az egyháznak világi dolgokban tamu-
sított magatartásában. A pápa merev és visszaforduló
álláspontja ellenére, a zsidóságunk mindent el kellene
politikai síkon követnie legalább abból a célból, hogy
az okirat feletti tárgyalást a jövő évben összeülő ülés-
szakig halasszák el.

7.

— A te korodban még nem szokás a jövőre gondolni. Én a lemezekkel kellemes öregkort készítek elő magamnak.

— Sok lemezed van?

— Nincs sok.

— Kár — mondtam dühösen. — Remélem, hogy nekem a te korodban egész lemeztáram lesz.

— Óvatosan megfogta a kezemet.

— Megbántottalak?

— Nem — válaszoltam kedvetlenül. — De egy kicsit furcsa arról beszélni, hogy néhány év múlva, az életünk egy egész hete, egy eleven hét, amit valakivel együtt töltöttünk, gramofonlemezre lesz. Főleg, ha az illető előre tudja, és ki is nyilvánítja.

Bosszankodva éreztem, hogy a szemeimet előlönti a könny. A hangja volt az oka, ahogy ezt mondta nekem: „megbántottalak”. Ha bizonyos hangon szöveget hoztam, mindig nyögdecselni támadt kedvem.

— Ezt leszámítva egyáltalán nem bántottál meg — folytattam idegesen.

— Gyere, táncoljunk — mondta Luc.

Karjába szorított, táncolni kezdtünk Bertrand kedvenc lemezére, ami egyébként semmiben sem hasonlított a zenegépből ismert kitűnő felvételre. Tánc közben Luc hirtelen vadul karjai közé szorított, kétségbeesett gyöngédséggel, ahogy mondani szokták, én pedig belekapaszkodtam. Aztán elengedett és másról beszéltünk. Találtunk egy megfelelő számot, mely magától ragadt ránk, mert mindenütt játszották.

Leszámítva ezt az enyhe összetűzést, nagyon jól tartottam magam, vidám voltam és kis kalandunkat sikerült éreztem. Aztán megcsodáltam Luc-öt, az intelligenciáját, szilárdságát, azt a férfiúi képességet, hogy mindent a maga fontossága és súlya szerint ítél meg, cinizmus és elfogultság nélkül. Csak éppen néha idegesen szerettem volna megkérdezni tőle: „De végül is miért nem szeretsz? Annnyival pihentebb volna. Miért nem állítjuk kettőnk közé a szenvedély üvegfalát, amely olykor torzít, de annyira kényelmes?” De nem, mi ugyanahhoz a fajtahoz tartozunk, szövetségeseink voltunk és cinkosok. Én nem válhattam tárggyá, ő nem válhatott alanná, nem is volt hozzá képessége, sem ereje, sem kedve.

A megszabott hét eltelt. Luc nem beszélt a hazatérésről. Bronzszínűre sültünk, de az arcunk egy kissé megnyúlt, mert az éjszakákat a bárban töltöttük, beszélgettünk, ittunk, vártuk a hajnalt, a fehér hajnalt az embertelen tengeren, mozdulatlan csónakok között, s a sirályok örült és elegáns tömegét, amely a szálloda teteje alatt szundikált. Ilyenkor hazatértünk, üdvözöltük ugyanazt a bóbiskoló inast, Luc a karjai közé szorított, a fáradtság fél szédületében. Délben ébredtünk és indultunk fürödni.

Ezen a reggelen — melyről azt hittem, hogy az utolsó —, úgy éreztem, szeret. Mialatt a szobámban sétált, zárkózott arcot öltött, ez ingerelt.

— Mit mondtál szüleidnek, hogy mikor térsz vissza?

— Azt mondtam nekik: körülbelül egy hét múlva.
— Ha kedved van hozzá, maradhanánk még egy hetet.

— Maradnatunk...

Ekkor vettem észre, hogy tulajdonképpen sohasem gondoltam igazán a hazamenetelre. Az életem elmúlik ebben a szállodában, amely vendégszerető és kényelmes lett, mint egy nagy hajó. Minden Luc-kelet töltött éjszakám álmatlan éjszaka lesz, s mi szép csendesen elindulunk a tél felé, a halál felé, közben arról beszélünk, hogy mindez ideiglenes.

— Azt hittem, Françoise vár rád.

— Ezt majd elintézem — mondta. — Semmi kedvem elhagyni Cannes-t. Sem Cannes-t, sem téged.

— Nekem sincs — válaszoltam ugyanazon a nyugalmas és szemérmes hangon.

Ugyanazon a hangon. Egy másodpercig arra gondoltam, hogy talán szeret, de nem akarja megmondani. Ettől dobolni kezdett a szívem a mellemben. Aztán eszembe jutott, hogy ezek csak szavak. Hogy ő valójában nagyon szeret, s ez elég. Egyszerűen arról van szó, hogy lesz még egy boldog hetünk. Ezután el kell majd hagynom. Elhagyom, elhagyom... Miért, kiért, minek a kedvéért? Azért, hogy ismét beleessek az állhatatlan unalomba, a szétszóródó magányosságba? Amikor rámnézett, akkor legalább őt láttam. Amikor beszélt, őt akartam megérteni. Ő érdekelt, őt akartam boldoggá tenni. Őt, Luc-öt, a szeretőmet.

— Kitűnő ötlet — folytattam. — Az igazat megvallva, nem is gondoltam az elutazásra.

— Te nem gondolsz semmire — mondta nevetve.

— Amikor veled vagyok, nem.

— Miért? Mert fiatalnak és felelőtlennek érzed magad. — Kihívóan elmosolyodott. Nagyon hamar

kiküszöbölte volna kettőnk kapcsolatából, „a királyi és a csodálatra méltó protektor” hangulatát, ha ilyesféle szándékot nyilvánított. Szerencsére teljesen felnőttnak éreztem magam. Felnőttnak és kiábrándultnak.

— Nem — válaszoltam. — Teljesen felelősnek érzem magam. De miért? Az életemért? Az életem nagyon hajlékony és puha. Nem vagyok boldogtalan. Elégedett vagyok. Még boldog sem vagyok. Semmi sem vagyok, de veled jól érzem magam.

— Nagyszerű — folytatta ő. — Én is jól érzem magam veled.

— Akkor doromboljunk.

— Nevetni kezdett.

— Ragaszkodsz a napi kis képtelenség- és kétségbeesés-adagodhoz, s ha valaki el akarja venni tőled, olyan leszel, mint a dühös macska. Nem szándékom, hogy „dorombolásra” vegyelek rá. Azt sem akarom, hogy üdvözülten boldog légy. Untatna.

— Miért?

— Mert egyedül érezném magam. Ezen az egyetlen ponton félek Françoise-tól, amikor mellettem van, egyetlen szót sem szól, és végtelenül elégedett. Másfelől férfiúi és társadalmi szempontból egyformán nagyon megnyugtató, ha boldoggá teszünk egy nőt, még akkor is, ha nem tudjuk, hogy miért...

— Alapjában véve minden rendben van — mondtam hirtelen. — Françoise-t boldoggá teszed, engem pedig egy kicsit boldogtalanná teszel, amikor majd hazautazunk.

Még ki sem ejtettem ezt a mondatot, máris megbántam. Luc felém fordult.

— Téged boldogtalanná?

— Nem — válaszoltam mosolyogva —, csak egy kissé tanácstalanná. Majd keresnem kell valakit, hogy foglalkozzék velem, ehhez pedig senki sem ért úgy, mint te.

— De erről aztán ne beszélj nekem — szólt rám haragosan.

Aztán meggondolta:

— De igen, beszélj róla. Mindenről beszélj. És ha az az alak kellemetlen lesz, majd elpáholom. Ha nem, dicsérni fogom. Röviden, igazi apád leszek.

Megfogta a kezemet, fölfelé fordította, lágyan, hosszan csókolgatta a tenyeremet. Szabadon maradt kezemet lehajtott nyakára tettem. Ime, a férfi, aki holnap nélküli, értelem nélküli kalandot indítványozott nekem, nagyon fiatal, nagyon sebezhető és nagyon jó. Becsületes ember.

— Becsületes emberek vagyunk — mondtam ünnepélyesen.

„A király leánya”

Rendkívüli komédia,
Eny Litonnal
a főszerepben

A napokban tartja a jiddis színház utolsó próbáit Fabricius Sarrassani olasz dramaturg „A király leánya” című híres komédiájának jiddisnyelvű bemutatójára. A darab új lehetőséget nyújt a jiddis színpad nagy csillagának, Eny Litonnak.

Ebben a szokatlan vigjátékban sok kitűnő színész jelenik meg Eny Liton mellett, akik a Herscivici rendezésében és A. Mordoch diszletei között mindent meg fognak tenni a teljes siker érdekében.

„A király leánya” kétségtelenül nagy érdeklődést fog kiváltani az országban úgy, mint bárhol, ahol a darabot előadták. Eny Liton számára pedig, akit eddig főleg drámai szerepekben volt alkalmunk megfigyelni, új lehetőséget nyújt tehetségének csillogtatására. (*)

BOLDOG UJÉVET
kíván
gyermekének, testvéreinek
és összes rokonainak

Jurovits Alexander
és családja
Kfár-Atá

— Azok — válaszolta nevetve. — De ne így szívd a cigarettádat, a becsületes emberek nem így szokták. Kiegyenesedtem pettyes pongyolámban.

— Egyébként tisztességes nő vagyok én? Mit művelek ebben a gyanús palotában, egy másik nő férjével? Ilyen kurtizán öltözetben? Hiszen a prototípusa vagyok azoknak a Saint-Germain-des-Prés-beli romlott fiatal lányoknak, akik másra gondolnak, s közben szétrombolnak egy családot!

— Hát igen — mondta lesújtottan. — Én pedig a hajdani mintaférj vagyok, akit érzelmei elveszejtettek, én vagyok a balek, a szerencsétlen balek... gyere...

— Nem, nem. Nem adom meg magam neked, aljasul kitolok veled. Miután felgerjesztettem eridben a paráznság tűzét, magam nem vagyok hajlandó eloltani. Ez a helyzet.

Luc az ágyra rogyott, fejét két keze közé fogta. Komoly arccal melléje ült. Mikor fölemelte a fejét, keményen a szemébe néztem.

— Vámpír vagyok.

— És én?

— Te pedig nyomorúságos emberi selejt. Egy férfi romja... Luc! Még egy hetünk van!

Melléje vettem magam. Hajam összekeveredett a hajóval. Forrónak és frissnek éreztem az arcomon, tenger szaga volt, só szaga.

Magányosan, de bizonyos elégedettséggel ültem a szálloda előtt, szemben a tengerrel, a nyugszékemen. Egyszerűen, néhány öreg angol nővel. Dél előtt tizenegy óra volt, Luc-nek néhány bonyolult ügy elintézésére Nizzába kellett utaznia. Meglehetősen kedveltem Nizzát, legalábbis Nizza szegényes részét, az állomás és a Promenade des Anglais között. De nem voltam hajlandó elkísérni, mer hirtelen egyedüllétre vágytam.

Egyedül voltam, ásitottam, kimerített a sok álmatlan éjszaka, remekül éreztem magam. Cigaretta sem tudtam rágyújtani anélkül, hogy a kezemben ne remegett volna egy kissé a gyufa. A nem túlságosan meleg szeptemberi nap aromát cirógatta. Ezúttal a legjobb viszonyban voltam saját magammal. „Mi csak fáradtan érezzük jól magunkat” — mondta Luc és én valóban az embereknek ahhoz a fajtajához tartoztam, amely csak akkor érzi jól magát, ha elpusztította követelőző és súlyos unalmat hordozó vitalitásának egy részét, azt a részt, amely ilyen kérdéseket tesz föl: „Mit tettél az életeddel? Mit akarsz tenni az életeddel?” Erre a kérdésre csak ezt válaszolhattam: „semmit”.

(Folytatás következik)

25%

engedmény az Egyesült Államokba

Őn is élvezheti ezt a jelentékeny engedményt, amikor az Egyesült Államokba utazik és 30 napot tölthet ott 1964 október 8-ika és 1965 február 28-ika között.

Különféle más engedmények 15 %-ig, az idény szerint. Részletek az összes utazási irodákban és a „ZIM”-nél.

ZIM
ISRAEL NAVIGATION CO.
Bing Linaid

Eles bírálát az angol uralkodóház túlzott részvétele miatt a görög király esküvőjén

Mialatt a ciprusi görögök angol katonákat gyilkolnak le és szüntelenül Anglia ellen tüntetnek, a királyi család tagjai Athénba utaznak

London (UPI). - John Gordon, a londoni Sunday Express főszerkesztője tegnap reggel vezércikkében kikelt az ellen, hogy az angol királyi család tagjai nagy számban vesznek részt Konstantin görög király esküvőjén. Az esküvőre Philipp királyi herceg, Charlip herceg és Anne hercegné (a királyi pár gyermekei), Michail kent herceg és Marina hercegné, valamint Alexandra hercegné és férje utaznak Londonból. „Sok embert meg fog lepni és el fog szomorítani az a tény, hogy a királyi család tagjai lakomázni fognak ezzel a királlyal, amikor a ciprusi görögök az ő támogatásával majdnem háborúban állnak velünk — írja Gordon. „Mialatt a görögök angol katonákat gyilkolnak le és szüntelenül Anglia ellen tüntetnek, az uralkodó család tagjai elmennek Athénba, hogy a görögök királyával koccintanak. Hát uralkodóink egyáltalán nem törődnek ezzel? Olyan szorosak a rokoni kapcsolatok, hogy semmi más nem számít?” — veti fel a kérdést az elterjedt angol lap főszerkesztője.

Gondozótszti felügyelet alá helyezték a zsaroló Chánán Alufit

Életveszélyes fenyegetések kíséretében százezer fontot követelt két tel-avivi nagyiparostól

Nagystúdió zsarolási ügyet tárgyalt a telavivi törvényesek Kenneth-tanácsa. A per vádoltja a 28 éves Chanan Alufi, aki száz ezer fontot követelt Binjámin Meir nagyiparostól és Árje Pilz építkezési vállalkozótól. Mért azzal fenyegette meg, hogy amennyiben nem kapja meg a

Felozlatják az angol parlamentet

London (UPI). Sir Alec Douglas-Home angol miniszterelnök Skóciába repült, hogy Elisabeth királynő formális jóváhagyását kérje a parlament felozlatásához és a választások kiírásához. Megfigyelők általában úgy hiszik, hogy a parlament szeptember 25-ikével oszlatják fel és a választásokat október 15-én fogják megtartani.

A villanytársaság munkásai tiltakoznak a tervezett atomerőmű vezetője ellen

Attól tartanak, hogy Cur tábornok megbízatása folytán a villanytelep a Mekorot vállalat fennhatósága alá kerül

A villanytársaság üzemi bizottsága a kormányhoz és személyesen Lévi Eskol miniszterelnökhöz készült fordulni azzal a súlyos panaszával, hogy miért bízták meg Cvi Cur tábornokot, a Mekorot vizfeltáró vállalat vezérigazgatóját egy atomerőre járó villanytérp felállításával. Az üzemi bizottság titkársága Jozsef Almogi sikunügyi miniszterrel folytatott tárgyaláson azzal érvelt, hogy Cvi Cur

Választási eredmények San Marinoban

San Marino (Reuter). — A világ legöregebb köztársaságában, az Olaszország testébe ékelt kis San Marinoban vasárnap lefolyt választásokon a kereszténydemokraták és a szociáldemokraták, akik eddig koalíciós kormányt tartottak fenn, növelték mandátumaik számát. A nemhivatalos eredmények szerint a kereszténydemokraták 29 mandátumot kaptak a 60 tagú nagytanácsban (kettővel többet, mint 1959-ben), a szociáldemokratáknak tíz mandátumuk lesz az eddigi kilenc helyett, míg a kommunisták képviselése 16 mandátumról 14-re csökkent. Ugyancsak két mandátumot vesztek a szociálisták, akiknek hat képviselőjük lesz nyolc helyett. A választásokon, amelyeken 12 ezer 684 szavazatot adtak le, ezúttal első ízben vettek részt az asszonyok is.

A BNÉ HERZL közleményei

Előzetes jelentés!

Szeretettel meghívjuk tagjainkat és barátainkat a Hitachdut Oléj Hungáriával közösen rendezendő Szimchat Tóra vidám estéinkre, melyet a Rámát-Aviv szálló teraszán 1964 szeptember 28-án, hétfőn este 9 órai kezdettel tartunk. Vidám műsor, zene, tánc, tombola és egyéb meglepetések.

Jegyezze jól meg a dátumot! Figyelje további közleményeinket!

FELDMAN BÚTOR

A megbízható bevásárlási forrás

Haifa, Herzl-u. 74.

Finom bútor rendelésre, időbeni szállításra. — Részletfizetésre is. — Kíván összes vevőneket, rokonainkat és barátainkat מוזיאון

Megegyezés jött létre a gyémántmunkások és gyártulajdonosok között

A csiszolóüzemek megfizetik az egyik munkaszüneti napot, míg a másikat jövő nyáron adják meg fizetett szabadság formájában

Natanja (Az Uj Kelet tudósítójától). — Hosszas tárgyalások után megegyezés jött létre a gyémántmunkásoknak és a gyártulajdonosoknak az ország gyémántiparát már-már leállással fenyegető és elmergesedett bérviszályában. A meglehetősen bonyolult és a munkaadók, valamint a munkások közötti szokványos érdekelletét meghaladó viszályt a pénzügyminisztériumnak a gyémántgyárosok globális jövedelmi adójával kapcsolatos legújabb intézkedése robbantotta ki. Mint ismeretes, a gyémántcsiszoló üzemek tulajdonosainak jövedelmi adóját az általuk importált nyersgyémánt mennyisége, valamint az csiszolt készlekek után állapították meg a pénzügyi hatóságok. A pénzügyminisztérium most fel akarta emelni az adókulcsot. A gyémánt-üzemek tulajdonosainak reakciója a pénzügyminisztérium bejelentésére meglehetősen szokatlan volt. A szokásos évi szabadságukról visszatérő munkások értesítették, hogy három nappal elhalasztják a munka megkezdését és erre a három napra munkabért sem hajlandók fizetni.

Ez a lépés az ország közel tízezer gyémántcsiszoló munkásának felháborodását váltotta ki. Az üzemi bizottságok rögtönzött gyűléseken az intézkedés visszavonását, valamint az elmaradt munkanapokra eső munkabér kifizetését követelték. A helyi munkástanácsok, valamint a Hisztadrut azonnali tárgyalásokba kezdett. A gyártulajdonosok, amikor a gyémántmunkások szakszervezete általános sztrájkjal fenyegetett, a tervezett három nap helyett csak két napig tartották zárva üzemüket, és aztán megkezdtek a munkát.

A gyémántmunkások érdekképviselője és a Hisztadrut folytatták a harcot a két napi munkabér kifizetéséért és a hetekig húzódnó, s több ízben megszakadással fenyegető tárgyalások most megegyezéssel értek véget. A gyárak és üzemek tulajdonosai egy napi munkabér kifizetésére kötelezték magukat, míg a másik elmaradt munkanapot a munkások jövő évi nyári szabadsága alkalmával kompenzálják: minden egyes munkás az öt megillető évi szabadságon felül még egy napi szabadságot kap a le nem dolgozott munkanap ellenében.

Natanján több mint 2000 gyémántmunkást érintett a megegyezéssel végződött bérvizsály.

A Hisztadrut további tárgyalást követel a húsarak vértalan felemeléséről

A kormány miniszterközi bizottságot nevezett ki a közbiztonság számának esetleges csökkentésére

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A kormány vasárnap miniszterközi bizottságot létesített annak kivizsgálása céljából, hogy helye volna-e a közbiztonság száma csökkentésének. Ez a határozat bizonyos mértékig összefüggésben áll a Márbeik déli közbiztonsági körüli ismeretes vitával, de formailag azt a javaslatot veszi alapjául, amelyet a dr. Lamm telavivi törvényeszéki bíró elnöke a 19/61-ben működő bizottság dolgozott ki. Ez a bizottság körülbelül abban az időben tevékenykedett, amikor a haifai vágóhid körüli botrányok vonták az ország közbiztonságának figyelmét a vágóhidak ügyére. Lamm bírő akkor rámutatott arra, hogy kívánatos volna a közvágóhidakat korszerűsíteni, összevonni és egyeseket megszüntetni.

A most kinevezett miniszterközi bizottságban a belügyi, a munkügyi, a föld-

Szönyegtolvajok különös kalandja

Különös ügyvel kapcsolatosan tett panaszt egy taxifőnök a rámat-gáni rendőrségen. Bejelentése szerint, szombaton éjjel után két fiatalember arra kérte, hogy vigye el őket kocsiján Rámát Chénba az Áruf Dávid utcába. A 12-es számú ház előtt leállították az autót és azt mondták, hogy várakozzon. Az utasok csakhamar megjelentek két nagy szönyeggel a vállukon, amit betettek a taxiba. Miután mindent elrendeztek, megkérdezték a sofőrtől, hogy mennyiért viszi el őket egy újabb megadott címre. Az árat magasnak találták és vitatkozni kezdtek, de a sofőr nem engedett. Ekkor a két ifjú dühösen kiugrott a taxiból anélkül, hogy fizetett volna és a szönyegetek sem vitték magukkal. A rendőrség megállapította, hogy a két szönyeget Hugo Adler lakásáról vitték el, aki már több hete távol van hazulról.

JIDDIS KOMÉDIA-OPÉRETTSZÍNHÁZ

J. Lichtenberg igazgató: bemutatja a bukaresti Állami Színház közkezdvelt művészt.

IZSAK HAVIS

a nagy, zenés, aktuális színműben:

Jiddise glikn

2 felvonás (3 kép).
Irtá: IZY IZELPER
Vezényel: SAUL BEREZOVSKY

ELŐSZÖR IZRAELBEN!
Szeptember 20., vasárnap, BEER-SEVA
Szeptember 21., hétfő, RAMAT-GAN, „Rama”, 6.30-9
Szeptember 22., kedd, HERZLIA, „Herzlia”
Szeptember 23., szerda, CFAI, „Cfi”
Szeptember 24., csüt., TEL-AVIV, „Mugrabi”, 8.30
Szeptember 25., péntek, KIRJAT-MOTZKIN, „Orot”
Szeptember 26., szomb., TEL-AVIV, „Mugrabi”, 6.30-9
Csak 15 éven felülieknek.

HABIMAH

Tel-Aviv, szept. 16., szerda
A HELYTARTÓ
A kisteremben
A PARISI NŐ

IZRAELI OPERA

Szerda, szept. 16., este 8.30
ANYEGIN

P. GORNSTEIN impresszárió bemutatja a nagy művészt:

Jákov Ben-Ami Sámson és Delila

c. tragikomédiában.
Irtá: S. LANGE
Rendező: JAKOV BEN AMI
Diszkrét: M. TITTELBAUM

BEMUTATÓK:

Szeptember 16., szerda, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 9 óra
Szeptember 17., csütörtök, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 8.30-kor
Szeptember 19., szombat, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 7-9.30
Szeptember 21., hétfő, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 7-9.30-kor
Szeptember 18., péntek, CHOLON, „Armon”, 8.30 óra
Szeptember 20., vasárnap, CHOLON, „Armon”, 8.30 óra
Szeptember 23., szerda, JERUZSALEM, Bét Hisztadrut, 8.45
Szeptember 25., péntek, BEER-SEVA, „Keren”, 8.30 óra
Szeptember 27., vasárnap, HAIFA, „Orah”, 8.30 óra

Radio

5725 tiszri 9.
1964 szeptember 15., kedd
6.00: rövid hírek, 6.30: torma, 6.40: hanglemezek, 6.57: műsorismertetés, 7: hírek, 7.17: műsorismertetés, 7.45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés, 11.03: Beethoven: Hegedi koncert, szólistá Jascha Heifetz, 11.46: „Kol Nidre”, 13.30: hírek, 13.45: Hegedi drabok, Alberto Lysy tolmácsolásában, zongorán Kiser Arje Siches.

PARHUZAMOS MŰSOR
8: rövid hírek, 8.02: hanglemezek és reklámok 10 óráig, 14.30: műsorzárás.

A HADSEREG MŰSORA
Unnep este nincs adás.
Cseleletes gyógyszerárak
Tel-Avivban
Almáni, King George I. tel: 63791, Kaszel, Ibn Gvirol 147, tel: 43716, Jáni, Jehuda Hálevi 67, tel: 62474, Alkamal, Jaffo, Rech. Jezet 65, tel: 823361.

Jeruzsálemben
Mindenki hívja sürgős esetben a lakásához legközelebb eső gyógyszerárt.

Haifán
Mindenki hívja sürgős esetben a lakásához legközelebb eső gyógyszerárt.

1964 szeptember 16., szerda.
A Kol Jisra'el nagyvár adása a 423, 457 és 273 középhullámú hullámú 20 órakor.
19: hírek, 19.20: „Fiatal emberek”, 19.50: „Mert örömet fogtok kivonni”, 20.20: Tráček részletek, 20.30: hírek, 20.45: Egy dal neked, 21: A hét művésze, Nikanor Zabaleta, 22: Ziljáhu Schleifer műsora, 22.40: Smuel Terri (tenor) éneke, Carrissim, Puccini, Verdi, Boito és Bizet dalok, 23: műsorzárás.

PARHUZAMOS MŰSOR
19: hírek, 21: A Rothschild ház együttese, 21.30: szórakoztató zene, 22: hírek, 22.10: Választások szerint, 22.45: nyugalmas me'odiák, 23: műsorzárás.

A HADSEREG MŰSORA
20: Műsorismertetés, 20.04: Dallam és ritmus, 20.30: hírek, 20.45: „Miv'aról — miv'ará”, vallásos tárgyú adás, 21.15: Táncczene, 22.30: hírek, műsorzárás.

Cseleletes gyógyszerárak
Tel-Avivban
8-19 óráig:
Moskovicz, King George 25, tel: 62650, Jehuda Hálevi, Rech. Jehuda Hálevi 91, tel: 65159, Hácfon, Jehuda Hámkábi 33, tel: 49995, Alkamal, Jaffo, Rech. Jezet 65, tel: 823361.

19-23 óráig:
Briman, Allenby 56, tel: 56052, Jaffa, Ben Jehuda 172, tel: 224543, Jáni, Jehuda Hálevi 67, tel: 62474, Alkamal, Jaffo, Rech. Jezet 65, tel: 823361.

Jeruzsálemben
Mindenki hívja sürgős esetben a lakásához legközelebb eső gyógyszerárt.

Haifán
Mindenki hívja sürgős esetben a lakásához legközelebb eső gyógyszerárt.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

TEL-AVIV
Előzetes értesítés!
A tel-avivi HOH Szociális és Hölgybizottsága a Bné Herzl egyesülettel közösen 1964 szeptember 28-án este 8.30 órai kezdettel, a Rámát Aviv szállóba kellemes kerthelyiségben
VIDAM, ZENES
SZIMCHAT TORA ESTET
Rendez, melyre szeretettel hívjuk meg tagjainkat és barátainkat, valamint azok családjaikat.
Vidám, szórakoztató műsor, tánc, muzsika, tombola és más meglepetés.
A teljes bevétel szociális alapra lesz fordítva.
Figyelje közleményeinket!

T. A., ICHÉLET mozi
Léghűtés, 4-7.30-9.30
A magyar-zsidó szépségkirálynő
JUDIT DORNY
a táncos, zenés, németül beszélő filmben:
RAMONA
Jazz, tánc, ének, szerelem

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

Előadások kezdete: 4-7.30-9.30

ALL-NEY: Detektívregény
ARMON DAVID: Katona az esőben
BEN JEHUDA: Oria és a tengerészek
CAFON: Hogyan hódították meg a nyugatot
CHEN: Áltató mese
GAT: Egy krumpli, két krumpli
GORDON: Kréta-kert
ESZTER: Bármely szám nyerhet
ARON: Száncok sábnak
MAXIM: Aiki és a professzor
MUGRABI: Sam a jó szomszéd
OPHIR: Balalajka
ORION: Oroszországból szerettél
PARIS: Lányok, lányok, lányok
SDEROT: Attonai elátkozottak
TEL-AVIV: Dallam a szívemben
YARON: On the beat
ZAMIR: 4 nap Nápolyban

1964 IX 15 Uj Kelet 7

A koreai árvíz-katasztrófa

Szoul (Reuter). A hatalmas viharok, amely a vasárnapra virradó éjjel érte el a dél-koreai főváros környékét, a jelek szerint több mint 400 halálos áldozata van. Tegnapi 190 holttestet találtak meg, míg további 230 ember az eltűntek listáján szerepel, de úgy hiszik, hogy a földcsuszamlások eltemették őket, vagy pedig a vízbe fulltak.

Magában Szoulban két és fél óra alatt 130 milliméter esett és az áradás hatalmas rombolást végzett.

Jom-kippur a Cion-hegyen

Jom-kippur napján a Cion-hegyen levő három templomban istentisztelet tartanak a különböző törzsek ritusa szerint.

A bűjt végeztével, az ünnep kimenetelekor sófárt fujnak a hegy kilátójáról, a Nyugati Fallal szemben.

Az ünnep másnapján, számos közéleti személyiség részvételével a Cion-hegyen ünnepélyes keretek között kezdik meg a luláv-szedést.

A bűnbánat tíz napján a Jeruzsálemi gyerekek száza jelentek meg a Cion-hegyen, hogy részeseüljenek a cion-hegyi rabbik hagyományos áldásában.

Tegnap a cion-hegyi rabbik küldöttsége látogatást tett a Jeruzsálemi kórházakban, hogy jókívánságait fejezzék ki az ünnep alkalmából.

Dante pokla valóságos mennország Auschwitz borzalmához képest

Az erdélyi származású dr. Schlinger Lajos orvos tanuvalloása Frankfurtban dr. Capesius volt nagyszabedni gyogyszeres ellen

Frankfurt, (IFP). — „Dante pokla valóságos paradiesom volt ahhoz képest, ami Auschwitzban a szelektációs tereken játszódott le” — mondotta tegnap az auschwitzi bűnpertanuként kihallgatott Schlinger Lajos 68 éves kolozsvári származású orvos. A tanu kijelentette, hogy a vádlottak padján ülő dr. Capesius egykor nagyszabedni gyogyszeres felelös az ő feleségének és unokahugának a haláláért.

„1939 óta ismertem Capesius-t — mondotta a tanu. — Amikor transzportunk vonata befutott Auschwitzba, ott láttam Capesius-t a vágányok mellett. Megmondtam neki, hogy a feleségem beteg. Capesius odamutatott egy sorra, ahol beteg emberek álltak és azt mondta, hogy feleségem is csatlakozzon hozzájuk. Többé nem lát-

Jicchák Rabin és Ezer Weizmann tábornokok fontos tárgyalásai Párisban

Programjukban nem szerepel a Messmer francia hadügyminiszterrel való találkozás

Páris (UPI). Izraeli és francia vezérkari tisztek között tegnap „magántárgyalások” kezdődtek, amelyek diplomáciai hírforrások szerint talán megnyitják az utat ahhoz, hogy Franciaország Mirage-4 típusú atombombázókat adjon el Izraelnek — jelenti a United Press sajtóiroda.

Jicchák Rabin tábornok, vezérkari főnök és Ezer Weizmann tábornok, a léghaderő főparancsnoka tárgyalást folytattak Michel Fourquet tábornokkal, aki Franciaország vezető repülési szakértője és a honvédelmi szervezet főtitkára. Az izraeli tisztek között Charles Louis Ailleret tábornokkal, a francia vezérkar főnökével is tárgyaltak a két ország közötti katonai együttműködés problémáinak hosszú soráról.

A hírforrások szerint a két izraeli parancsnok ma

titkos tárgyalást folytat Pierre Lacoste tábornokkal, aki a francia hadsereg ellátási szolgálatának főnöke. Ugyancsak találkoznak Henri Jules Martin tábornokkal, a francia léghaderő vezérkari főnökével, a kinek a parancsnoksága alá tartoznak az első Mirage-4 típusú bombavetők. Ezenkívül Louis Jean Le Pulloch tábornokot, a szárazföldi haderő vezérkari főnökét keresik fel.

Diplomáciai körök kijelentették: „Izraélt rendkívül érdekli a Mirage-4, amely állítólag a legjobb repülőgépek között a kategóriában. Meg akarjuk tekinteni és látni akarjuk, hogy megfelel-e nekünk.” Ezek a hírforrások hozzáfűzték, hogy Izrael csak hosszú idő múlva venne ezekből a repülőgépekből, amelyek kis

számban kerülnek ki a gyárból.

Párizsi beavatott körök cáfolták azokat a jelentéseket, hogy a két tábornok Pierre Messmer hadügyminiszterrel is találkozik, valamint azt, hogy Simon Peresz hadügyi alminiszter is csatlakozik hozzájuk.

Ezek a körök hangsúlyozták, hogy a két tábornok látogatása tisztára technikai jellegű, meg akarják tekinteni a francia atombombázót, ezen felül pedig a nemrégben kinevezett Jicchák Rabin vezérkari főnök számára ez az alkalom, hogy találkozzék a francia katonai vezetőkkel.

A két izraeli tábornok a hét folyamán valószínűleg Bordeauxba repül, hogy felkeresse a Dassault-gyárat, amely a Mirage-gépeket előállítja. Valószínűleg 7-10 napig maradnak Franciaországban.

(COPYRIGHT BY MAARIV)

Felmentették a sikkasztással vádolt áskeloni iskolaigazgatót

Az áskeloni bíróság tegnap felmentette az Afridar negyed alapfokú iskolájának igazgatóját, akit sikkasztással vádoltak és tavaly felfüggesztették állásából.

Az ítélet tíz oldalra terjedő indoklása többek között rámutatott arra, hogy az igazgatóra olyan adminisztratív munkákat bízott meg a közvetítéssel, amelyeket nem lett volna köteles elvégezni. — Ezen túlmenően a rendőrségnek nem sikerült bebizonyítania az igazgató bűnösségét és pénz sem hiány-

zott az iskola kasszájából, csak a könyvelésben mutatkoztak hiányosságok. A bíróság szerint azonban a pedagógusnak nem kell egyben jó könyvelőnek is lennie és a hiányosságok nem bizonyítják, hogy azok bűnös szándék következményei.

A város közoktatási osztályának igazgatója bejelentette, hogy a felmentő ítélet nyomában az igazgató megkapja a felfüggesztés idejére szóló fizetésének felét és lépéseket tesz az irányban, hogy az igazgatót visszahelyezzék állásába.

ELETFOGYTIGLANI FEGYHÁZAT KAPOTT A BOSSZUBÓL GYILKOLO KÉRŐ

Nadzi Szalach állandóan üldözte a Dabbasz-családot, mert nem adták hozzá sokkal fiatalabb lányukat

A tel-avivi törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte a 44 éves Nadzi Szalachot, aki ez év január 19-ikén előre megfontolt szándékkal meggyilkolta Reuvén Dab-

baszt. Mint emlékeztet, a gyilkosságot a Herzl utcában történt és oka bosszú volt, amiért Dabbasz családja nem járult hozzá, hogy a vádlott feleségül vegye az áldozat 20 éves Sosanna nevű húgát, tekintettel a közöttük levő korkülönbségre.

Az ítélet indoklása többek között megemlíti, hogy Szalach nem békélt meg sorsával azután sem, hogy Sosannát férjhez ment és gyermeke is született. Nyomon követte a fiatalasszonyt és többször fenyegette meg a család tagjait, akik panaszt is tettek emiatt a rendőrségen. Szalach három éven keresztül forralt bosszút a Dabbasz-család ellen, míg végül elkövete a gyilkosságot, amelynek során megtámadta a 32 éves Reuvén Dabbaszt és több késszúrással megölte.

Szalach, aki indiai származású és négy évvel ezelőtt alijázott, nyugodtan fogadta a súlyos ítéletet. Arra a kérdésre, van-e valami megjegyezni valója, nemmel válaszolt...

• Nyugat-Németország egyetlen merőlegesen felszálló sugárhajtásos gépe tegnap felszállás közben 15 méter magasságból lezuhant egy München melletti repülőtérre és amerikai pilótája, George Bright megsebesült.

A jemeni háboru befejezésére törekednek

(Folytatás az első oldalról) kívánatos-e a petróleumot fegyverként felhasználni olyan országok ellen, amelyek Izraélt támogatják. Fejszál így válaszolt: „Ha elhatároztuk magunkat valamilyen akcióra, helyes, hogy a petróleum ne szolgáljon egyedüli

fegyverként a küzelemben”.

Fejszál társaságában volt Abdul Aziz emir szauidai hadügyminiszter is, míg egyiptomi részről Abdul Chakim Amr marsall főparancsnok és alelnök kapcsolódott be a megbeszélésekbe. Fejszál emir egyébként annak a reményének adott kifejezést, hogy résztvehet a nemazonosuló államok jövőhavi kairói konferenciáján. (Erre a konferenciára Nasz szer meghívta Husszeint királyt is.)

A szauidai régens ezzel a nyilatkozattal zárta sajtó konferenciáját: „Természetes jelenség lesz, ha Egyiptom és Szaudia kapcsolataiban a testvérállamok között szokások együttműködés fog uralkodni.

Azok az okok, amelyek eddig megmetyelték a légkört, ki lettek küszöbölve”.

Diplomáciai forrásokból származó értesülések szerint, Fejszál és Naszser között megállapodás jött létre arról, hogy Szaudia beszünteti a jemeni imánnak nyújtott pénzügyi támogatást. Ennek ellenében

Egyiptom lényegesen csökkenti Jemenben álló hadseregét és lépéseket tesz, hogy Szalach marsallt egy Szaudia számára elfogadhatóbb személyiséggé váltsa le.

A késő este kiadott hivatalos közlemény arról szól, hogy Egyiptom és Szaudia „közvetíteni fog” a két jemeni tábor között a háború befejezése érdekében. A két államfő azonnali lépéseket tesz, hogy megakadályozza a további fegyveres összecsapásokat Jemenben — mondja a nyilatkozat.

A Jemenről szóló tárgya-

• Bécsben megnyílt az UNO nemzetközi atomközpontjának kongresszusa, amelyen 88 tagállam között Izrael is résztvesz.

KELELEMES IDŐ
A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint, mára és holnapra kellemes, enyhe idő és a levegő páratartalmának kisebb esőkkenése várható. Maximális hőmérséklet: Jeruzsálem 28, Tel-Aviv 30, Haifa 29, Ludd 31, Náhária 30, Beér-Séva 32, Tibériás, Ejlát 37 fok.

שולם
147
תל אביב-יפו
P. P. TEL-AVIV
JAFFO, 147

lásokon résztvett Achmed Ben Bella algériai és Abdul Aref iraki elnök is, akiket még az első csúcsértekezlet bízott meg a közvetítéssel. A tegnap délelőtt lefolyt egyórás zárómegbeszélés után ez a két elnök is hazaindult, úgy mint Abd-alla marokkói trónörökös és Bachí Ladgham tuniszi miniszterelnök, aki a beteg Chabib Bourgiba elnököt helyettesítette.

A távozó Fejszál emirt Abdul Naszser és az egész kormány búcsúztatta Alexandria repülőtérén.

KIRE FOGNAK SZAVAZNI AZ AMERIKAI FILMVILÁG NAGYJAI?

Hollywood (Reuter). — A filmvilágban már kialakultak a választási frontok és összeállították azoknak a listáját, akik Lyndon Johnson, vagy pedig ellenfele, Barry Goldwater mögött sorakoznak fel. A fajtávadó körök által felkapott Goldwater szenátornak legáltalában egy nagynevű zsidó támogatója akadt, aki azonban nem annyira a film, mint a zene terén tartozik a sztárok közé: Efreim Zymbalist zongoraművész. A Goldwater-front további támogatói John Wayne, Roy Rogers, Raymond Mas-

sey, Cesar Romero, Robert Taylor, James Stewart, Pat Boone, Walt Disney és Jean Allynson, Ronald Regan film színész az elnök a Goldwater-jelölést támogató közéleti bizottságnak.

A Johnson elnököt támogató aktivisták élén Lev Wassermann, az Universal filmvállalat elnöke áll. Ezen a fronton a következő filmstárok vonulnak fel: Gregory Peck, Burt Lancaster, Kirk Douglas, Henri Fonda, Tony Curtis, Marlon Brando, Paul Newman, Frank Sinatra, Joan Woodward Jeanette Lee és Nathalie Wood.

The Israel Electric Corporation Ltd. Déli körzet

A behajtási osztály

Tel-Aviv, Sdérot Rothschild 43. szám alól, Hánegev-u. 11. szám alá költözött.
A telefonszámok változatlanul 64343, 67261

SHARTOURS MAGYARORSZÁGRA

FINKELSTEIN TESTVÉREK Építkezési Vállalat Ltd.

ajánlata:

3 szobás lakások

luxus építésű házakban, CHOLON KÖZPONTJÁBAN, Hápalmách-u. 16 szám alatt
AZONNAL BEKÖLTÖZHETŐ.
Telefon — 827345

מורדיקס סופר מ-4
Mandix SUPER M-4

BOLDOG, BŐSÉGES UJESZTENDŐT.
Minden házba, minden varrónőnek